

ความรู้ ความเข้าใจ และความต้องการในการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน
ของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกร ในเขตเทศบาลนคร จังหวัดนครปฐม

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ

โดย

นายพงศธร ติมปนเวทย์สกุล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

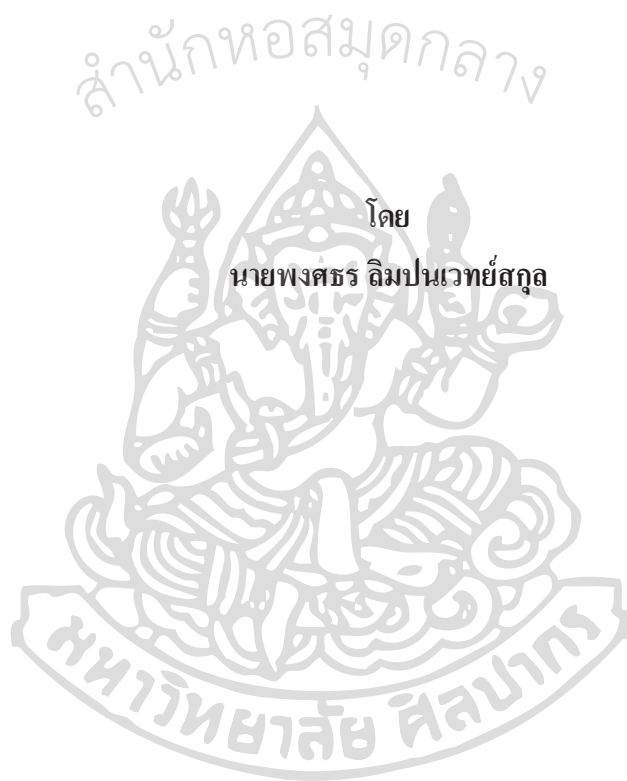
สาขาวิชาการประกอบการ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2555

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ความรู้ ความเข้าใจ และความต้องการในการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน
ของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกร ในเขตเทศบาลนคร จังหวัดนครปฐม

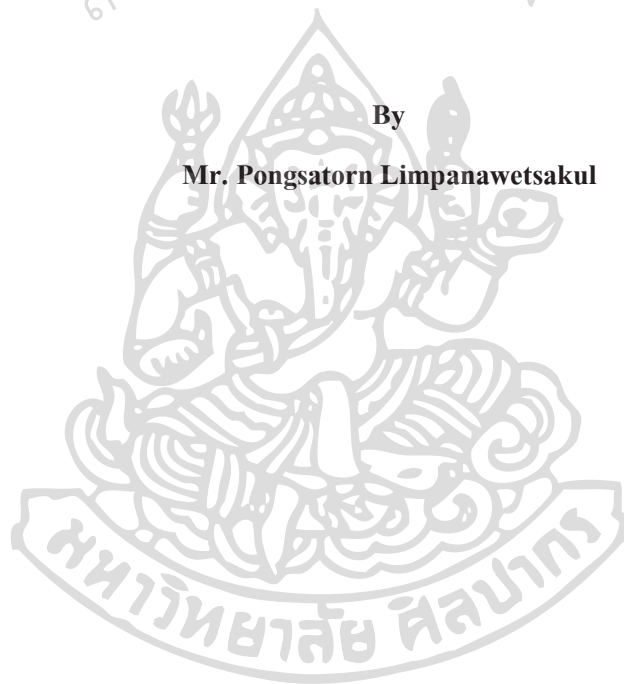
วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการประกอบการ
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2555
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

Knowledge, Understanding and Needs of Asean Economic Community Readiness
Preparing for Pig raisers at Nakhon Pathom Municipal, Nakhon Pathom Province

สำนักหอสมุดกลาง

By

Mr. Pongsatorn Limpanawetsakul

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree

Master of Business Administration Program of Entrepreneurship

Graduate School, Silpakorn University

Academic Year 2012

Copyright of Graduate School, Silpakorn University

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร อนุมัติให้วิทยานิพนธ์เรื่อง “ความรู้ ความเข้าใจ และความต้องการในการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกร ในเขตเทศบาลนคร จังหวัดนครปฐม” เสนอโดย นายพงศธร ลิมนนเวทย์สกุล เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการประกอบการ

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปานใจ ธารทัศน์วงศ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่.....เดือน..... พ.ศ. ....

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พิทักษ์ ศิริวงศ์

คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ

(อาจารย์ ดร. วรณวีร์ บุญคุ้ม)

...../...../.....

.....กรรมการ

(อาจารย์ ดร. สุวิชา วรวิเชียรวงษ์)

...../...../.....

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พิทักษ์ ศิริวงศ์)

...../...../.....

54602329 : สาขาวิชาการประกอบการ

คำสำคัญ : เกษตรกรผู้เลี้ยงสุกร / ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

พงศธร ลิมนพนเวทย์สกุล : ความรู้ ความเข้าใจ และความต้องการในการเตรียมความพร้อม เพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกร ในเขตเทศบาลนคร จังหวัดนครปฐม . อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : ผศ.ดร.พิทักษ์ ศิริวงศ์ 57 หน้า.

งานวิจัยครั้งนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาถึงความรู้ ความเข้าใจ และความต้องการในการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกร 2) ศึกษา จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค ด้านความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกร 3) นำเสนอแนวทางในการเตรียมความพร้อม เพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกร ในเขตเทศบาลนคร จังหวัดนครปฐม ผู้ให้ข้อมูลหลักได้แก่ผู้เลี้ยงสุกรในเขตเทศบาลนคร จังหวัดนครปฐมจำนวน 10 ราย ผลการวิจัยพบว่า ผู้เลี้ยงสุกรมีความรู้และความตื่นตัวในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน เกษตรกรมีความรู้ในเรื่องมาตรฐานอาเซียนสำหรับวัคซีนต้องห้าม 16 ชนิด โดยเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรจะเลือกใช้วัคซีนที่ผ่านการรับรองจากกรมปศุสัตว์แล้วเท่านั้น เกษตรกรมีความรู้ในด้านของมาตรฐานฟาร์มสุกร เกษตรกรส่วนใหญ่มีฟาร์มที่มีมาตรฐานผ่านการรับรองจากกรมปศุสัตว์ เกษตรกรมีความต้องการให้รัฐบาลเข้ามาช่วยในเรื่อง ต้นทุนค่าอาหาร ลดดอกเบี้ยธนาคาร และ ความเสถียรภาพของราคาสุกรหน้าฟาร์ม เพื่อให้เกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรรายย่อยสามารถดำเนินกิจการได้โดยไม่ขาดทุน จุดแข็งของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกร คือ 1) สายพันธุ์สุกรที่เลี้ยงมีการพัฒนาที่ดีทำให้ได้คุณภาพซากที่ดี 2) ฟาร์มสุกรมีมาตรฐานผ่านการรับรองจากกรมปศุสัตว์ 3) เกษตรกรมีความเชี่ยวชาญในเรื่องวัตถุดิบอาหารสัตว์ จุดอ่อนของเกษตรกร คือ 1) ต้นทุนการในผลิตสูง แต่เงินทุนของเกษตรกรมีน้อย 2) เกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรไม่สามารถรวมกันเป็นกลุ่มใหญ่ได้อย่างสามัคคี โอกาสของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกร คือ 1) พันธุ์สุกรได้รับการยอมรับจากหลายๆประเทศ 2) ตลาดที่กว้างขึ้นจากการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน อุปสรรคของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกร คือ 1) รัฐบาลเข้ามาแทรกแซงราคาสุกมีชีวิต 2) การมีคู่แข่งจากประเทศในอาเซียนเพิ่มขึ้น

สาขาวิชาการประกอบการ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ลายมือชื่อนักศึกษา .....

ปีการศึกษา 2555

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ .....

54602329: MAJOR: ENTREPRENEURSHIP

KEY WORDS: Pig raisers / Asean Economic Community

PONGSATORN LIMPANAWETSAKUL: KNOWLEDGE, UNDERSTANDING AND NEEDS OF ASEAN ECONOMIC COMMUNITY READINESS PREPARING FOR PIG RAISERS AT NAKHON PATHOM MUNICIPAL, NAKHON PATHOM PROVINCE: ASST. PROF. PHITAK SIRIWONG, PH.D. 57 PP.

The purposes of this qualitative research were to 1) study knowledge understanding and needs for ready preparation to Asean Economic Community of pig raisers; 2) study strengths, weaknesses, opportunities and treats for ready preparation to Asean Economic Community of pig raisers; and 3) present the guidelines for ready preparation to Asean Economic Community of pig raisers in municipality of Nakhon Pathom province. Interviewees were ten pig raisers in municipality of Nakhon Pathom province. The finding showed that raisers had knowledge and awareness to Asean Economic Community entry. Raisers had knowledge about sixteen prohibitive vaccine. Raisers chose vaccine as certified by Department of Livestock of Development, and had knowledge in pig's farm standardization. Most of them had standard farm as certified by Department of Livestock Development. Raisers requested government sector to support about food's cost, reduction interest and stable price for small pig raisers in order to run their business. Strengths of pig'raisers were: 1) breed of pig had been developing for quality carcass; 2) farm's ware certified by the Department of Livestock; and 3) Raisers had specialized in raw materials of farms. Weakness were: 1) high production costs but raisers had little capital; and 2) did not combine into large group by harmony. Opportunites were: 1) raisers recognized by many countries; and 2) wide market from opening Asean Economic Community. Treats were: 1) government sector intervene about price control; and 2) competitions from ASEAN countries increasing.

Program of Entrepreneurship

Graduate School, Silpakorn University

Student's signature .....

Academic Year 2012

Thesis Advisor's signature .....

กิตติกรรมประกาศ

ในการทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ความรู้ ความเข้าใจ และความต้องการในการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกร ในเขตเทศบาลนคร จังหวัดนครปฐม” จะไม่สามารถประสบความสำเร็จลุล่วงไปได้ หากผู้วิจัยปราศจากความช่วยเหลือและสนับสนุนจากหลายฝ่าย ที่คอยดูแลแก้ไขชี้แนะทางในการศึกษาวิจัย ช่วยแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความเอาใจใส่เสมอมา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิทักษ์ ศิริวงศ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำปรึกษาและขอแนะนำในการศึกษาวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอขอบคุณคณาจารย์และเจ้าหน้าที่ทุกท่านของสาขาการประกอบการ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร ที่ได้ประสิทธิประสาทวิชาความรู้ให้ และคอยดูแลการดำเนินการในทุกๆ เรื่องตั้งแต่เริ่มเข้าศึกษาจนสำเร็จการศึกษา

ขอขอบพระคุณผู้เป็นเจ้าของประสบการณ์ เกษตรกรผู้เลี้ยงสุกร ในจังหวัดนครปฐม ที่ให้ความร่วมมือในการถ่ายทอดประสบการณ์อย่างละเอียด โดยเฉพาะคุณพ่อ สมศักดิ์ เถลิงศักดิ์ดาเดช ที่คอยช่วยเหลือในการติดต่อกับเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรที่ให้ข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์ ทำให้ผู้วิจัยได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ครบถ้วนจนทำให้เกิดวิทยานิพนธ์ที่มีคุณค่าเล่มนี้ขึ้น อีกทั้งยังดูแลช่วยเหลือผู้วิจัยเป็นอย่างดีตลอดระยะเวลาที่ผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูล

ขอบคุณเพื่อนๆ ในสาขาการประกอบการ รุ่น4 ทุกคนที่ให้การช่วยเหลือผู้วิจัยใน ทุกๆ ด้าน และคอยให้กำลังใจตลอดจนเป็นที่ปรึกษาที่ดีเสมอมา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	6
ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับอาเซียน.....	6
ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน.....	8
แนวคิดเกี่ยวกับผู้ประกอบการ.....	15
ข้อมูลจังหวัดนครนครปฐม.....	17
การเลี้ยงสุกร.....	18
แนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์โดยเทคนิค SWOT analysis.....	22
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	25
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	28
การเลือกพื้นที่ศึกษา.....	28
ผู้ให้ข้อมูล.....	28
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	28
การสร้างเครื่องมือในการวิจัย.....	29
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	30
การบันทึกข้อมูลภาคสนาม.....	31
ระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	31

	หน้า
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	32
การตรวจสอบข้อมูล.....	32
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	33
ความเป็นมาของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกร.....	33
ความรู้ความเข้าใจในเรื่องประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของผู้เลี้ยงสุกร.....	35
ความต้องการในการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน.....	39
การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค.....	40
แนวทางการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน.....	43
5 สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	45
สรุปผลการวิจัย.....	45
อภิปรายผล.....	49
ข้อเสนอแนะ.....	50
ข้อเสนอแนะจากการวิจัย.....	50
ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป.....	51
รายการอ้างอิง.....	52
ภาคผนวก.....	54
ประวัติผู้วิจัย.....	57

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

อาเซียน หรือ สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ASEAN : Association of South East Asian Nations) ได้ก่อตั้งขึ้น ณ ประเทศประเทศไทยตามปฏิญญากรุงเทพ เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2510 ตลอดระยะเวลากว่า 40 ปี อาเซียนได้พัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างกันอย่างค่อยเป็นค่อยไป จนกระทั่งในการประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ 9 เมื่อเดือนตุลาคม 2546 ที่บาหลี ประเทศอินโดนีเซีย ผู้นำได้ลงนามปฏิญญาว่าด้วยความร่วมมืออาเซียน (Declaration of ASEAN Concord II หรือ Bali Concord) เห็นชอบให้มีการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Community) ในปี 2563 โดยมีองค์ประกอบ 3 เสาหลัก ซึ่งได้แก่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community : AEC) ซึ่งเป็นเสาหลักสำคัญ มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความร่วมมือทางเศรษฐกิจซึ่งมีอยู่แล้วให้ลึกและกว้างขึ้น โดยดำเนินการไปพร้อมกับอีก 2 เสาหลัก ได้แก่ ประชาคมการเมืองและความมั่นคง (ASEAN Security Community) และประชาคมทางสังคมและวัฒนธรรม (ASEAN Socio-Cultural Community) เพื่อให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์อาเซียน หรือ ASEAN Vision 2020 การจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ในการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 12 เมื่อวันที่ 13 มกราคม 2550 ณ เมืองเซบู ประเทศฟิลิปปินส์ อาเซียนได้ประกาศปฏิญญาเซบูว่าด้วยการเร่งรัดการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนให้เร็วขึ้น เป็นภายในปี 2558 และเพื่อให้การดำเนินงานมีเป้าหมาย แผนงาน และกรอบเวลาที่ชัดเจน อาเซียนจึงได้จัดทำ AEC Blueprint ขึ้นและลงนามในช่วงการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 13 เมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน 2550 ณ ประเทศสิงคโปร์ (กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ, 2555)

ตั้งแต่ก่อตั้งอาเซียนจนถึงปี 2535 พบว่า อาเซียนมีความร่วมมือกันหลายด้าน รวมทั้งการลดภาษีระหว่างสมาชิก แต่ไม่ได้มีผลอย่างเป็นรูปธรรมจนกระทั่งเข้าสู่ยุคที่สอง หรือประมาณเมื่อ 20 ปีที่แล้ว สมาชิกอาเซียนได้เริ่มตอบรับกระแสการจัดตั้งเขตการค้าเสรี และมีการลดภาษีอย่างเป็นรูปธรรมภายใต้เขตการค้าเสรีอาเซียน (ASEAN Free Trade Area : AFTA) รวมทั้งได้รับสมาชิกใหม่เพิ่มขึ้นอีก 4 ประเทศ ประกอบด้วย กัมพูชา ลาว พม่า และเวียดนาม ปัจจุบันอาเซียนได้เข้าสู่ยุคที่ 3 ซึ่งมีการรวมตัวที่มีบูรณาการกันมากขึ้น การรวมตัวที่ว่านี้ ส่งผลให้เกิดแนวคิดของการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ในปี 2558 โดยมีเป้าหมายคือให้อาเซียนมีตลาดและฐานการผลิต

ร่วมกัน และมีการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ การลงทุน เงินลงทุน และแรงงานมีฝีมืออย่างเสรี (กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ, 2555)

ปัจจุบันอาเซียนเป็นคู่ค้าอันดับหนึ่งของประเทศไทย มีมูลค่าการค้าระหว่างกันกว่า 1.75 ล้านล้านบาทต่อปี หรือคิดเป็นร้อยละ 19.2 ของมูลค่าการค้าทั้งหมดของประเทศไทย ในจำนวนนี้เป็นการส่งออกจากประเทศไทยไปอาเซียนร้อยละ 20.7 ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมด โดยประเทศไทยเป็นฝ่ายได้ดุลมาตลอด การรวมตัวกันอย่างใกล้ชิดยิ่งขึ้นทางด้านเศรษฐกิจ ประกอบกับการขยายความร่วมมือเพื่อเชื่อมโยงโครงสร้างพื้นฐาน ช่วยเพิ่มโอกาสทางการค้าและการลงทุนให้กับประเทศไทย โดยขยายตลาดให้กับสินค้าประเทศไทยจากประชาชนประเทศไทย 60 ล้านคนเป็นประชาชนอาเซียนเกือบ 600 ล้านคน ประเทศไทยจะได้เปรียบประเทศสมาชิกอื่นเพราะมีที่ตั้งอยู่ใจกลางอาเซียน สามารถเป็นศูนย์กลางทางการคมนาคมและขนส่งในภูมิภาค (สำนักการประชาสัมพันธ์ต่างประเทศ, 2554)

การเสริมสร้างความมั่นคงด้านอาหารยังคงเป็นเป้าหมายพื้นฐานของอาเซียน และเพื่อตอบสนองต่อความกังวลเกี่ยวกับความมั่นคงด้านอาหารในภูมิภาคที่เพิ่มขึ้นในช่วงปีที่ผ่านมาอาเซียนได้ให้การรับรองแถลงการณ์อาเซียนว่าด้วยความมั่นคงด้านอาหาร (ASEAN Statement on Food Security) แผนนโยบายบูรณาการความมั่นคงด้านอาหารของอาเซียน (ASEAN Integrated Food Security: AIFS) และแผนกลยุทธ์ความมั่นคงด้านอาหารของอาเซียน (Strategic Plan of Action on ASEAN Food Security: SPA-FS) เพื่อส่งเสริมความมั่นคงด้านอาหารในระยะยาว และปรับปรุงชีวิตความเป็นอยู่ของเกษตรกรในภูมิภาคอาเซียน นอกจากนี้ยังมีความคิดริเริ่มอื่น ได้แก่ ASEAN Multi-Sectoral Framework on Climate Change (AFCC): Agriculture and Forestry towards Food Security โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดจากผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในสาขาเกษตรและป่าไม้ (กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ, 2554)

ประเทศในอาเซียนเป็นแหล่งผลิตสุกรที่สำคัญแหล่งหนึ่งของโลก รองจากจีน สหรัฐอเมริกาและสหภาพยุโรป ซึ่งการผลิตส่วนใหญ่เพื่อตอบสนองความต้องการ ในประเทศเป็นส่วนใหญ่ อย่างไรก็ตาม การขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็วของประเทศในอาเซียน ส่งผลให้รายได้ของประชากรมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตามไปด้วย ทำให้อัตราการบริโภคเนื้อสุกร และผลิตภัณฑ์มีแนวโน้มขยายตัว ทำให้ประเทศในอาเซียนเร่งขยายการผลิตสุกรเพื่อรองรับความต้องการบริโภคในประเทศที่เพิ่มขึ้น และเพื่อการส่งออกในภูมิภาคที่มีแนวโน้มเติบโตเช่นกัน โดยมีสถิติการเติบโตของการผลิตเนื้อสุกรที่ในปี พ.ศ. 2552-2554 ดังนี้ 10.20, 11.50, 12.50 ล้านตัวตามลำดับ และมีสถิติการเติบโตในการส่งออกเนื้อสุกรในปี พ.ศ. 2552-2554 ดังนี้ 11.00, 12.86, 16.43 พันตันตามลำดับ (สมาคมผู้ผลิตและแปรรูปสุกรเพื่อการส่งออก, 2555)

ประเทศไทยมีศักยภาพในการผลิตและการส่งออกผลิตภัณฑ์สุกรดีกว่าเมื่อเทียบกับประเทศอื่นๆ ในอาเซียน เนื่องจากผลิตภัณฑ์สุกรของไทยได้รับการยอมรับจากประเทศในอาเซียนถึงมาตรฐานการผลิต ตั้งแต่ในระดับฟาร์มไปจนถึงระดับโรงงานแปรรูปผลิตภัณฑ์ รวมทั้งการบริโภคสุกรในประเทศยังไม่สูงมากนักเมื่อเทียบกับประเทศอื่นๆ โดยเฉพาะเวียดนาม ซึ่งแม้ว่าจะผลิตสุกรได้มากเป็นอันดับหนึ่งในอาเซียน แต่ปริมาณการบริโภคในประเทศก็อยู่ในเกณฑ์สูงเช่นกัน ดังนั้น ไทยมีโอกาสอย่างมากในการขยายตลาดส่งออกเพิ่มขึ้นใน AEC โดยเฉพาะการส่งออกเนื้อสุกรและผลิตภัณฑ์สุกร รวมทั้งยังมีโอกาสในการขยายเข้าไปลงทุนในธุรกิจฟาร์มสุกรและโรงงานแปรรูปสุกรในประเทศอาเซียนใหม่ โดยเฉพาะลาว และ กัมพูชา ซึ่งรัฐบาลแต่ละประเทศให้การสนับสนุนการเข้าไปลงทุนของนักลงทุนต่างประเทศเพื่อยกระดับมาตรฐานและขยายปริมาณการผลิตอุตสาหกรรมสุกรของประเทศ (ศูนย์วิจัยกสิกรรมไทย, 2555)

ประเทศไทยมีการเลี้ยงสุกรทั้งหมดประมาณ 9,681,774 ล้านตัว จังหวัดที่มีการเลี้ยงสุกรมากที่สุดได้แก่ ราชบุรี (ร้อยละ 15.42) ชลบุรี (ร้อยละ 9.85) นครปฐม (ร้อยละ 5.28) และมีฟาร์มที่เลี้ยงเป็นการค้าจำนวน 7,171 ฟาร์ม โดยภาคกลางมีฟาร์มเลี้ยงสุกรมากที่สุด 2,940 ฟาร์ม ส่วนใหญ่ที่มีขนาดการเลี้ยงตั้งแต่ 501-5,000 ตัว ส่วนภาคตะวันออกเลี้ยงเนื้อส่วนใหญ่เป็นฟาร์มขนาด 50-500 ตัว ในปัจจุบันการเลี้ยงสุกรของประเทศไทยได้มีวิวัฒนาการในการเลี้ยงมาเป็นลำดับ (สารสนเทศกรมปศุสัตว์, 2554)

จังหวัดนครปฐมมีทรัพยากรธรรมชาติเหมาะสมอย่างยิ่งต่อการเกษตร ไม่มีภูเขาและป่าไม้ มีระบบชลประทานครอบคลุมเกือบทุกส่วน มีพื้นที่เกษตรกรรม จำนวนทั้งสิ้น 798,093 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 58.89 ของพื้นที่ทั้งจังหวัด การเกษตรกรรมเป็นสาขาการผลิตที่สำคัญของจังหวัด นครปฐม ประชากรส่วนใหญ่ร้อยละ 23.59 ประกอบอาชีพเกษตรกรรม อาชีพเกษตรกรรมที่สำคัญได้แก่ การทำนา ทำไร่ ทำสวนผลไม้และพืชผัก การเลี้ยงสัตว์และการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ระบบการเกษตรในจังหวัดนครปฐม จัดเป็นเขตเกษตรก้าวหน้า เพราะมีระบบชลประทานที่ดีโดยอาศัยแหล่งน้ำจากลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยา ทำจีน และแม่กลอง ประกอบกับเกษตรกรจังหวัดนครปฐมมีศักยภาพสูงสามารถเรียนรู้วิทยาการแบบใหม่ ๆ และมีการใช้เทคโนโลยีภาคการเกษตรที่พัฒนามากขึ้นระดับหนึ่ง พืชเศรษฐกิจที่ทำรายได้ให้จังหวัด ได้แก่ ข้าว อ้อย ไม้ผล พืชผักต่าง ๆ และไม้ดอกไม้ประดับ การเกษตรกรรมของจังหวัดนครปฐมมีความเป็นไปได้สูงต่อการวางแผนจัดระบบการผลิต เพื่อเชื่อมโยงการส่งออก ปี พ.ศ. 2554 จังหวัดนครปฐม มีการเลี้ยงสัตว์เพื่อการบริโภคและการค้าสัตว์ที่นิยมเลี้ยง 3 ลำดับแรก ได้แก่ ไก่ มีจำนวน 9,345,995 ตัว เป็ด มีจำนวน 2,098,788 ตัว และสุกร มีจำนวน 511,563 ตัว เป็นต้น (สารสนเทศจังหวัดนครปฐม, 2555)

ข้อมูลข้างต้นชี้ให้เห็นอย่างชัดเจนว่าจังหวัดนครปฐมมีการทำอาชีพเกษตรกรรมเป็นส่วนใหญ่ เนื่องจากสภาพภูมิศาสตร์เอื้ออำนวย อีกทั้งจังหวัดนครปฐมยังคงเป็นจังหวัดที่มีการเลี้ยงสุกรมากที่สุดในประเทศประเทศไทยจนเคยได้ชื่อว่าเป็นเมืองสุกร ประกอบกับปัจจุบันประเทศไทยได้มีการส่งเสริมการเตรียมความพร้อมเพื่อผลักดันให้ประเทศไทยเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน การเลี้ยงสุกรเป็นอาชีพหนึ่งที่ได้รับผลกระทบจากการเข้าร่วมประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนโดยตรง ด้วยเหตุผลดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจถึงมีความรู้ ความเข้าใจ และความต้องการในการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกร จังหวัดนครปฐม เพื่อข้อมูลที่ได้จะเป็นประโยชน์ให้แก่บุคคลที่สนใจและเป็นแนวทางในการพัฒนาของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกร ให้สามารถแข่งขันในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนได้

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาถึงความรู้ ความเข้าใจ และความต้องการในการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกร ในเขตเทศบาลนคร จังหวัดนครปฐม
2. เพื่อศึกษา จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค ด้านความพร้อมเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกร ในเขตเทศบาลนคร จังหวัดนครปฐม
3. เพื่อเสนอแนวทางในการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกร ในเขตเทศบาลนคร จังหวัดนครปฐม

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งขอบเขตการศึกษาออกเป็น 4 ด้าน

1. **ขอบเขตทางด้าน** ศึกษาถึงความรู้ ความเข้าใจ และความต้องการในการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และศึกษาถึง จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค เพื่อนำเสนอแนวทางในการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกร
2. **ขอบเขตทางด้านพื้นที่** พื้นที่ในการศึกษาคือ ฟาร์มเลี้ยงสุกรในเขตเทศบาลนคร จังหวัดนครปฐม
3. **ขอบเขตด้านประชากร** ผู้ให้ข้อมูลหลักในการศึกษา คือ เกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรในเขตเทศบาลนคร จังหวัดนครปฐมจำนวน 10 ราย ใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบสโนว์บอลล์ (snowball sampling) โดยเลือกตัวอย่างแรกจากเกษตรกรที่เป็นสมาชิกของสหกรณ์ผู้เลี้ยงสุกรจังหวัดนครปฐม และให้ผู้ให้ข้อมูลแนะนำเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรรายต่อไป เนื่องจากผู้วิจัยมีความต้องการทราบถึง

ความรู้ ความเข้าใจ และความต้องการในการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน
ของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกร ในเขตเทศบาลจังหวัดนครปฐม

4. ขอบเขตด้านเวลา ระยะเวลาการศึกษาวิจัย ตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม 2555 - 30 พฤศจิกายน
2555 รวมระยะเวลา 9 เดือน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงความรู้ ความเข้าใจ และความต้องการในการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่
ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกร ในจังหวัดนครปฐม ในด้านต่างๆ ทั้งด้านเงิน
ลงทุน ความรู้เกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และเทคโนโลยีและความสามารถในการเลี้ยง
สุกร

2. ทราบถึงจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค ด้านความพร้อมเข้าสู่ประชาคม
เศรษฐกิจอาเซียน ของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกร ในจังหวัดนครปฐม

3. ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ประกอบการอาชีพเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรที่ต้องการศึกษาใน
เรื่องของการก้าวเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

4. ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์กับหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการเลี้ยงสุกร
ทำให้ทราบถึงความต้องการของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกร และนำไปเป็นแนวทางในการดำเนินงาน
ช่วยเหลือเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกร

บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาเรื่อง ความรู้ ความเข้าใจ และความต้องการ ในการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกร ในเขตเทศบาลนคร จังหวัดนครปฐม ผู้วิจัยได้ค้นคว้าข้อมูลจากเอกสารซึ่งเป็นแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยเพื่อเป็นประโยชน์ในการศึกษาสามารถสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

1. ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับอาเซียน
2. ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน
3. แนวคิดเกี่ยวกับผู้ประกอบการ
4. ข้อมูลจังหวัดนครปฐม
5. การเลี้ยงสุกร
6. แนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์โดยเทคนิค SWOT analysis
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับอาเซียน

สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หรือ อาเซียน (Association of South East Asian Nations : ASEAN) ก่อตั้งขึ้นโดยปฏิญญากรุงเทพฯ (Bangkok Declaration) ซึ่งลงนามโดยรัฐมนตรีจาก 5 ประเทศ ได้แก่ นายอาดัม มาลิก รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ สาธารณรัฐอินโดนีเซีย ตุน อับดุล ราซัค บิน ฮุสเซน รองนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติประเทศมาเลเซีย นายนาซิโซ รามอส รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ นายเอส ราชารัตนาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศสาธารณรัฐสิงคโปร์ และพันเอก (พิเศษ) ดร. ถนัด คอมันตร์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศราชอาณาจักรไทย เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2510 มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความเข้าใจอันดีต่อกันระหว่างประเทศในภูมิภาค ชำรงไว้ซึ่งสันติภาพ เสถียรภาพ และความมั่นคงปลอดภัยทางการเมืองสร้างสรรค์ความเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจ การพัฒนาทางสังคม และวัฒนธรรม การกีดกันอยู่ดีบนพื้นฐานของความเสมอภาค และผลประโยชน์ร่วมกัน จากเจตจำนงที่สอดคล้องกันนี้นำไปสู่การขยายสมาชิกภาพ โดยบรูไนดารุสซาลาม ได้เข้าเป็นสมาชิกลำดับที่ 6 เมื่อวันที่ 7 มกราคม 2527 สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามเข้าเป็นสมาชิก

ลำดับที่ 7 เมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม 2538 สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และสหภาพพม่า เข้าเป็นสมาชิกพร้อมกัน เมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม 2540 และราชอาณาจักรกัมพูชาเข้าเป็นสมาชิก ลำดับที่ 10 เมื่อวันที่ 30 เมษายน 2542 ทำให้ปัจจุบันอาเซียนมีสมาชิกรวมทั้งหมด 10 ประเทศ แท้จริง (สำนักงานประชาสัมพันธต่างประเทศ, 2554)

ปฏิญญากรุงเทพฯ ได้ระบุวัตถุประสงค์สำคัญ 7 ประการของการจัดตั้งอาเซียน ได้แก่ 1) ส่งเสริมความร่วมมือและความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม เทคโนโลยี วิทยาศาสตร์ และการบริหาร 2) ส่งเสริมสันติภาพและความมั่นคงส่วนภูมิภาค 3) เสริมสร้างความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจ พัฒนาการทางวัฒนธรรมในภูมิภาค 4) ส่งเสริมให้ประชาชนในอาเซียนมีความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิตที่ดี 5) ให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในรูปของการฝึกอบรมและการวิจัย และส่งเสริมการศึกษาด้านเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ 6) เพิ่มประสิทธิภาพของการเกษตรและอุตสาหกรรม การขยายการค้า ตลอดจนการปรับปรุงการขนส่งและการคมนาคม และ 7) เสริมสร้างร่วมมืออาเซียนกับประเทศภายนอก องค์การความร่วมมือแห่งภูมิภาคอื่นๆ และองค์การระหว่างประเทศ แท้จริง (สำนักงานประชาสัมพันธต่างประเทศ, 2554)

นโยบายการดำเนินงานของอาเซียนเป็นผลจากการประชุมหารือในระดับหัวหน้ารัฐบาล ระดับรัฐมนตรีและเจ้าหน้าที่อาวุโสอาเซียนทั้งนี้การประชุมสุดยอดอาเซียน (ASEAN Summit) หรือ การประชุมของผู้นำประเทศสมาชิกอาเซียนเป็นการประชุมระดับสูงสุดเพื่อกำหนด แนวนโยบายในภาพรวมและเป็นโอกาสที่ประเทศสมาชิกได้ร่วมกันประกาศเป้าหมายและแผนงาน ของอาเซียนในระยะยาว ซึ่งปรากฏเป็นเอกสารในรูปแบบต่างๆ เช่น แผนปฏิบัติการ (Action Plan) แถลงการณ์ร่วม (Joint Declaration) ปฏิญญา (Declaration) ความตกลง (Agreement) หรือ อนุสัญญา (Convention) ส่วนการประชุมในระดับรัฐมนตรีและเจ้าหน้าที่อาวุโสเป็นการประชุมเพื่อ พิจารณาทั้งนโยบายในภาพรวมและนโยบายเฉพาะด้าน แท้จริง (สำนักงานประชาสัมพันธ ต่างประเทศ, 2554)

อาเซียนได้ลงนามร่วมกันในปฏิญญาว่าด้วยความร่วมมือในอาเซียน ฉบับที่ 2 (Declaration of ASEAN Concord II หรือ Bali Concord II) เพื่อประกาศจัดตั้งประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) ภายในปี 2563 หรือ ค.ศ. 2020 โดยสนับสนุนการรวมตัวและความร่วมมือ อย่างรอบด้าน ในด้านการเมืองให้จัดตั้ง “ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน” หรือ ASEAN Political-Security Community (APSC) ด้านเศรษฐกิจให้จัดตั้ง “ประชาคมเศรษฐกิจ อาเซียน” หรือ ASEAN Economic Community (AEC) และด้านสังคมและวัฒนธรรมให้จัดตั้ง “ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน” หรือ ASEAN Socio-Cultural Community (ASCC) ต่อมา ผู้นำอาเซียนได้เห็นชอบให้เร่งรัดการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียนให้เร็วขึ้นกว่าเดิมอีก 5 ปี คือ

ภายในปี 2558 หรือ ค.ศ. 2015 โดยได้สังเกตเห็นว่าสถานการณ์โลกเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว อาเซียน จำเป็นต้องปรับตัวเพื่อให้สามารถคงบทบาทนำในการดำเนินความสัมพันธ์ในภูมิภาคและตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง (สำนักการประชาสัมพันธ์ต่างประเทศ, 2554)

จากข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับอาเซียน ทำให้ทราบว่ามีวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งอาเซียนคือ เพื่อส่งเสริมและให้ความร่วมมือกัน ทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม สันติภาพ ตลอดจนการขยายอุตสาหกรรมการค้า การเกษตร และมีการประชุมของกลุ่มอาเซียนเพื่อหาหนโยบาย ในการดำเนินการด้านต่างๆ ซึ่งผู้วิจัยสามารถนำข้อมูลไปสร้างแนวคำถาม เพื่อใช้ในการสัมภาษณ์ ผู้ประกอบการ

2. ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

อาเซียนรวมตัวเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนภายในปี 2558 โดยมีเป้าหมายอาเซียนมี ตลาดและฐานการผลิตเดียวกัน และมีการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ การลงทุน และแรงงานมีฝีมือ อย่างเสรีอาเซียนได้จัดทำแผนงานการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community Blueprint) ซึ่งเป็นแผนงานบูรณาการการดำเนินงานด้านเศรษฐกิจเพื่อให้บรรลุ วัตถุประสงค์ 4 ด้าน คือ (สำนักการประชาสัมพันธ์ต่างประเทศ, 2554)

2.1 การตลาดและฐานการผลิตเดียว

การตลาดและฐานการผลิตเดียวโดยมีการเคลื่อนย้ายสินค้าบริการ การลงทุน และ แรงงานฝีมืออย่างเสรี รวมทั้งการเคลื่อนย้ายเงินทุนอย่างเสรีมากขึ้น ตลอดจนการส่งเสริมการ รวมกลุ่มสาขาสำคัญของอาเซียนให้เป็นรูปธรรม โดยได้กำหนดเป้าหมายเวลาที่ค่อยๆลดหรือ ยกเลิกมาตรการที่มีใช้ภายใน สำหรับประเทศสมาชิกเก่า 6 ประเทศภายในปี 2553 เปิดตลาดภาค บริการและเปิดเสรีการลงทุนภายในปี 2558 และเปิดเสรีการลงทุนภายในปี 2553 อาเซียนได้ กำหนดให้ 12 สาขาอุตสาหกรรมสำคัญลำดับแรกอยู่ภายใต้ตลาดฐานการผลิตเดียวกันของอาเซียน ได้แก่ เกษตร ประมง ผลิตภัณฑ์ยาง ผลิตภัณฑ์ไม้ สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม อิเล็กทรอนิกส์ ยานยนต์ การขนส่งทางอากาศ สุขภาพ e-ASEAN ท่องเที่ยวและโลจิสติกส์ รวมทั้งความร่วมมือในสาขา อาหาร เกษตร และป่าไม้ การเป็นตลาดสินค้าและบริการเดียวช่วยสนับสนุนการพัฒนาเครือข่ายการผลิตในภูมิภาค และเสริมสร้างศักยภาพของอาเซียนในการเป็นศูนย์กลางการผลิตของโลก และเป็น ส่วนหนึ่งของห่วงโซ่อุปทานโลก โดยประเทศสมาชิกได้ร่วมกันดำเนินมาตรการต่างๆ ทายออกเลิก อุปสรรคทางการค้าที่มีใช้ภายใน ปรับประสานพิธีการด้านศุลกากรให้เป็นมาตรฐานเดียวกันและง่าย ขึ้น ซึ่งช่วยลดต้นทุนทางธุรกรรม เคลื่อนย้ายแรงงานฝีมือเสรี นักลงทุนอาเซียนสามารถลงทุนได้

อย่างเสรีในสาขาอุตสาหกรรมและบริการที่ประเทศสมาชิกอาเซียนเปิดให้ โดยมีมาตรการที่ประเทศสมาชิกได้ร่วมกันดำเนินการมี 4 มาตรการดังนี้

1) ความร่วมมือด้านอาหาร เกษตร และป่าไม้ของอาเซียน

อาเซียนมีเป้าหมายไปสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ภายในปี 2558 โดยเป็นตลาด และฐานการผลิตเดียวกัน การเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันในสินค้าอาหารเกษตร และป่าไม้ในตลาดระหว่างประเทศ รวมถึงการสร้าง ความเข้มแข็งของเกษตรกรผ่านการส่งเสริมสหกรณ์การเกษตรจึงเป็นเรื่องที่มีความสำคัญเป็นลำดับแรกของอาเซียน นอกจากนี้ประเด็นที่เกิดขึ้นใหม่ และเกี่ยวข้องกับระหว่างภาคส่วน เช่น ความมั่นคงด้านอาหาร การบรรเทาผลกระทบ และการปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในสาขาเกษตรและป่าไม้ รวมถึงมาตรการด้านสุขอนามัย และสุขอนามัยพืช ยังเป็นเรื่องที่มีความสำคัญเป็นลำดับแรกเช่นกัน (กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ, 2554)

2) ความคิดริเริ่มเพื่อไปสู่การบรรลุเป้าหมายการรวมกลุ่มของอาเซียน

การปรับประสานด้านคุณภาพและมาตรฐาน การรับรองความปลอดภัยของอาหารและการจัดทำระบบการรับรองคุณภาพสินค้าให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน ทำให้สินค้าเกษตรของอาเซียนพร้อมที่จะแข่งขันในตลาดโลก โดยการเสนออาหารที่ปลอดภัยมีประโยชน์ต่อสุขภาพ และมีคุณภาพได้มาตรฐาน ปัจจุบันอาเซียนอยู่ระหว่างการพัฒนาแนวทางปฏิบัติที่ดีทางการเกษตร (Good Agricultural Practices: GAP) มาตรฐานในการผลิต การเก็บเกี่ยว และการจัดการหลังการเก็บเกี่ยวพืชผลทางการเกษตร การกำหนดระดับปริมาณสารพิษตกค้างสูงสุดในอาหารที่ยอมรับได้ของอาเซียน (Maximum Residue Limits: MRL) สำหรับยาฆ่าแมลง เกณฑ์ในการรับรองสินค้าปศุสัตว์ และการทำปศุสัตว์ (Criteria for accreditation of livestock and livestock products enterprises) แนวทางการปฏิบัติที่ดีในการบริหารจัดการสำหรับกุ้ง (Guideline for Good Management Practices for shrimp) และข้อควรปฏิบัติสำหรับการประมงที่มีความรับผิดชอบ (A Code of Conduct for responsible fisheries) โดยนำข้อกำหนดดังกล่าวทั้งหมดมาใช้ในอ้างอิงสำหรับการพัฒนาแนวทางปฏิบัติและเรื่องที่มีความสำคัญลำดับแรก เพื่อสนับสนุนอุตสาหกรรมเกษตรของแต่ละประเทศ (กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ, 2554)

การเสริมสร้างความมั่นคงด้านอาหารยังคงเป็นเป้าหมายพื้นฐานของอาเซียน และเพื่อตอบสนองต่อความกังวลเกี่ยวกับความมั่นคงด้านอาหารในภูมิภาคที่เพิ่มขึ้นในช่วงปีที่ผ่านมาอาเซียนได้ให้การรับรองแถลงการณ์อาเซียนว่าด้วยความมั่นคงด้านอาหาร (ASEAN Statement on Food Security) แผนนโยบายบูรณาการความมั่นคงด้านอาหารของอาเซียน (ASEAN Integrated Food Security: AIFS) และแผนกลยุทธ์ความมั่นคงด้านอาหารของอาเซียน (Strategic Plan of

Action on ASEAN Food Security: SPA-FS) เพื่อส่งเสริมความมั่นคงด้านอาหารในระยะยาวและปรับปรุงชีวิตความเป็นอยู่ของเกษตรกรในภูมิภาคอาเซียน นอกจากนี้ยังมีความคิดริเริ่มอื่น ได้แก่ ASEAN Multi-Sectoral Framework on Climate Change (AFCC): Agriculture and Forestry towards (กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ, 2554)

3) ความปลอดภัยของอาหาร

ความปลอดภัยของอาหารเป็นเรื่องสำคัญประการหนึ่งของความร่วมมือของอาเซียนในสาขาอาหารและเกษตรภายใต้แผนงานการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจของอาเซียน ในช่วงปีที่ผ่านมาอาเซียนได้ดำเนินการเพื่อเสริมสร้างระบบและกระบวนการในการควบคุมคุณภาพของอาหาร เพื่อส่งเสริมการเคลื่อนย้ายอาหารที่มีคุณภาพ มีประโยชน์ต่อสุขภาพ และมีความปลอดภัย ที่เสริมมากขึ้นในภูมิภาค โดยที่สินค้าอาหารและเกษตรของอาเซียนมีคุณภาพตามมาตรฐานสากลช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของอาเซียนในตลาดโลก อาเซียนจึงเน้นความสำคัญเรื่องการปรับปรุงประสานคุณภาพและมาตรฐาน การรับรองความปลอดภัยของอาหาร รวมถึงการจัดทำระบบการรับรองสินค้าอาหารและเกษตรให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน (กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ, 2554)

4) มาตรการหลักในการส่งเสริมความปลอดภัยของอาหาร

ในปี 2549 อาเซียนได้ให้การรับรองการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีของอาเซียนสำหรับผักและผลไม้สด (ASEAN Good Agricultural Practices for Fresh Fruit and Vegetables: ASEAN GAP) เพื่อใช้เป็นมาตรฐานสำหรับการผลิต การเก็บเกี่ยว และการจัดการหลังการเก็บเกี่ยวผักและผลไม้ในอาเซียน การปฏิบัติตามที่ระบุไว้ใน ASEAN GAP มีเป้าหมายเพื่อให้มั่นใจว่าผักและผลไม้ที่ผลิตได้ในอาเซียนมีความปลอดภัยในการรับประทานและมีคุณภาพที่เหมาะสมสำหรับผู้บริโภค นอกจากนี้ ASEAN GAP ยังทำให้มั่นใจได้ว่าอาหารถูกผลิตและจัดการในลักษณะที่ไม่เป็นอันตรายต่อสิ่งแวดล้อม รวมทั้งสุขภาพ ความปลอดภัย และสวัสดิการของแรงงานในสาขาเกษตรและอาหาร (กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ, 2554)

2.2 การสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของอาเซียน

การสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของอาเซียน โดยให้ความสำคัญกับประเด็นด้านนโยบายที่ช่วยส่งเสริมการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ เช่น นโยบายการแข่งขัน การคุ้มครองผู้บริโภค สิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ นโยบายภาษี และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน โดยมีรายละเอียดดังนี้

1) การคุ้มครองผู้บริโภคของอาเซียน (ACCP)

การคุ้มครองผู้บริโภค (Consumer Protection) ถือเป็นเครื่องมือสำคัญในการเสริมสร้างชุมชนอาเซียนที่ให้ความสำคัญต่อบุคคล อาเซียนนั้นเป็นที่สนใจมากขึ้นเมื่อผลประโยชน์ และ

สวัสดิการของผู้บริโภคได้รับการพิจารณาโดยการบังคับใช้มาตรการทุกอย่าง เพื่อนำไปสู่การรวมตัวทางเศรษฐกิจในภูมิภาค (กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ, 2554)

กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภคทำให้มั่นใจถึงการแข่งขันที่เป็นธรรม และการค้ามีข้อมูลที่ถูกต้องอย่างเสรีในตลาด ในปัจจุบัน มีเพียงประเทศอินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ ไทย และเวียดนามที่มีพระราชบัญญัติว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภค นอกจากนี้กฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภคของ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวได้ผ่านความเห็นชอบของรัฐสภาเมื่อเดือนมิถุนายน 2553 และประกาศใช้ในเดือนกันยายน 2553 ประเทศสมาชิกอาเซียนที่เหลือกำลังวางแผนหรืออยู่ระหว่างกระบวนการการร่างนโยบายและกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภค ในระหว่างนี้ประเด็นการคุ้มครองผู้บริโภคในประเทศดังกล่าวจึงอยู่ภายใต้บทบัญญัติของกฎหมายอื่น เพื่อที่บรรลุเป้าหมายในการคุ้มครองผู้บริโภคของอาเซียน (กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ, 2554)

2) คณะกรรมการว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภคของอาเซียน (ACCP)

การคุ้มครองผู้บริโภคเป็นความร่วมมือสาขาใหม่ภายในอาเซียน ตามแผนงานภายใต้พิมพ์เขียวเพื่อจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน คณะกรรมการประสานงานด้านการคุ้มครองผู้บริโภคระหว่างรัฐบาลซึ่งภายหลังได้เปลี่ยนชื่อเป็นคณะกรรมการว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภคของอาเซียน (ASEAN Coordinating Committee on Consumer Protection: ACCP) ได้ถูกจัดตั้งขึ้นเมื่อเดือนสิงหาคม 2550 คณะทำงาน ACCP ทำหน้าที่เป็นศูนย์ประสานงานกลางเพื่อปฏิบัติ และตรวจสอบการเตรียมการและกลไกภายในภูมิภาค และเพื่อสนับสนุนการพัฒนาเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคที่ยั่งยืน (กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ, 2554)

การปฏิบัติตามพันธกรณีในพิมพ์เขียวการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน คณะกรรมการ ACCP ได้ให้การรับรองแนวทางยุทธศาสตร์สำหรับการคุ้มครองผู้บริโภคแล้ว ซึ่งประกอบไปด้วยมาตรการทางนโยบายและการดำเนินงานตามลำดับความสำคัญ โดยมีกำหนดระยะเวลาการปฏิบัติที่ชัดเจนรวมทั้งการพัฒนา (1) กลไกการแจ้งและการแลกเปลี่ยนข้อมูลภายในปี 2553 (2) กลไกการปรับปรุงผู้บริโภคข้ามแดนภายในปี 2558 และ (3) แผนการยุทธศาสตร์สำหรับการสร้างเสริมศักยภาพภายในปี 2553 (กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ, 2554)

2.3 การพัฒนาเศรษฐกิจอย่างเสมอภาค

การพัฒนาเศรษฐกิจอย่างเสมอภาคให้มีการพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) และการเสริมสร้างขีดความสามารถผ่านโครงการต่างๆ เช่น ซ้อริเริ่มเพื่อการรวมตัวของอาเซียน (Initiative for ASEAN Integration- IAI) เป็นต้น เพื่อลดช่องว่างการพัฒนาทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศสมาชิกพัฒนา

1) ความคิดริเริ่มในการรวมกลุ่มอาเซียน และการลดช่องว่างการ

วัตถุประสงค์หลักประการหนึ่งของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจของอาเซียน คือ การจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ภายในปี 2558 และการบรรลุเป้าหมาย AEC ซึ่งจำเป็นต้องพิจารณาโดยเป็นความท้าทายสำคัญประการหนึ่ง คือ การหาความสมดุลในแง่ความสอดคล้องกัน และการสนับสนุนระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนเพื่อไปสู่การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจของอาเซียน

ผู้นำอาเซียนได้เปิดตัวความคิดริเริ่มในการรวมกลุ่มอาเซียน (IAI) ในที่ประชุมสุดยอดอาเซียน เมื่อปี 2543 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อลดช่องว่างการพัฒนาและเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันของอาเซียน ความคิดริเริ่ม IAI ในระยะแรกเริ่มมุ่งไปสู่การพัฒนาประเทศสมาชิกใหม่อาเซียน ได้แก่ กัมพูชา ลาว พม่า และเวียดนาม นอกจากนี้ IAI ยังครอบคลุมงานในกลุ่มอนุภูมิภาค เช่น ลุ่มแม่น้ำโขง เขตเศรษฐกิจเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ - อินโดนีเซีย - มาเลเซีย - ฟิลิปปินส์ (BIMP-EAGA) และสามเหลี่ยมเศรษฐกิจอินโดนีเซีย-มาเลเซีย-ไทย (IMT-GT) ความคิดริเริ่มดังกล่าวเป็นตัวกระตุ้นให้ประเทศที่เกี่ยวข้องปฏิบัติตามพันธกรณีและเป้าหมายของอาเซียน โดยรวม

2) แผนงาน IAI

การดำเนินตามแผนงาน IAI เป็นตัวขับเคลื่อนการลดช่องว่างการพัฒนาของอาเซียน แผนงาน IAI ระยะแรก (ปี 2545-2551) ซึ่งได้รับการรับรองจากผู้นำอาเซียนในที่ประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 8 ปี 2545 ได้กำหนดเรื่องสำคัญลำดับแรกในการดำเนินการ ได้แก่ 1) โครงสร้างพื้นฐานด้านขนส่งและพลังงาน 2) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (ได้แก่ การเสริมสร้างศักยภาพของภาครัฐ แรงงานและการจ้างงาน และการศึกษาระดับสูงขึ้นไป) 3) เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร (ICT) และ 4) การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในภูมิภาค (ได้แก่การค้าสินค้าและบริการศุลกากรมาตรฐาน และการลงทุน) 5) การท่องเที่ยว และ 6) การลดความยากจน

แผนงาน IAI ระยะที่สอง (ปี 2552-2558) ซึ่งได้รับการรับรองในที่ประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 14 เมื่อปี 2552 ประกอบด้วย โครงการสำคัญในสาขาต่างๆ ตามแผนงานการจัดตั้งประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน แผนงานการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และแผนงานการจัดตั้งประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน

แผนงาน IAI ทั้งสองฉบับให้ความสำคัญกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในด้านกฎระเบียบ อย่างไรก็ตามอาเซียนยังให้ความสำคัญต่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการขนส่งและการติดต่อสื่อสารทางกายภาพ รวมทั้งการสร้างโครงข่ายเชื่อมโยงทางถนน รถไฟ ทางอากาศ และทางทะเลภายในอาเซียน

2.4 การบูรณาการเข้ากับเศรษฐกิจโลก

การบูรณาการเข้ากับเศรษฐกิจโลกเน้นการปรับประสานนโยบายเศรษฐกิจของอาเซียนกับประเทศภายนอกภูมิภาค เพื่อให้อาเซียนมีท่าทีร่วมกันอย่างชัดเจน เช่น การจัดทำเขตการค้าเสรีของอาเซียนกับประเทศคู่เจรจาต่างๆ เป็นต้น รวมทั้งส่งเสริมการสร้างเครือข่ายในด้านการผลิตจำหน่ายภายในภูมิภาคให้เชื่อมโยงกับเศรษฐกิจโลก (สำนักการประชาสัมพันธ์ต่างประเทศ, 2554)

1) เขตการค้าเสรีอาเซียน - จีน (ACFTA)

อาเซียนและจีนได้ลงนามกรอบความตกลงความร่วมมือทางเศรษฐกิจอาเซียน - จีน (Framework Agreement on Comprehensive Economic Cooperation) เมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน 2545 ณ กรุงพนมเปญ ประเทศกัมพูชาโดยกรอบความตกลงฉบับนี้ได้กำหนดแนวทางให้แก่อาเซียนและจีนในการเจรจาความตกลงต่างๆ อันนำไปสู่ การจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน-จีน (ASEAN China Free Trade Area : ACFTA) ในปัจจุบัน จีนเป็นประเทศคู่ค้ารายใหญ่ที่สุดของอาเซียน โดยมีมูลค่าการค้าในปี 2553 คิดเป็น 292.5 พันล้านเหรียญสหรัฐ ซึ่งเป็นสัดส่วนร้อยละ 11.6 ของการค้ารวมอาเซียน สำหรับอาเซียนจัดเป็นประเทศคู่ค้าอันดับ 1 ของจีนโดยมีสัดส่วนการค้าเท่ากับร้อยละ 9.98 ของการค้ารวมของจีน นอกจากนี้เขตการค้าเสรีอาเซียน - จีนเป็นตลาดที่มีผู้บริโภคจำนวน 1.92 พันล้านคน ซึ่งมีผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) คิดเป็นมูลค่า 10.09 ล้านล้านเหรียญสหรัฐ (2553) ส่งผลให้กลายเป็นเขตการค้าเสรีที่ใหญ่ที่สุดในโลก

2) ความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจอาเซียน-ญี่ปุ่น (AJCEP)

ความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจอาเซียน - ญี่ปุ่น ซึ่งมีการลงนามเมื่อ เดือนเมษายน 2551 และมีผลใช้บังคับในเดือนธันวาคมของปีเดียวกัน มีสาระครอบคลุมในประเด็นต่างๆ เช่น การค้าสินค้า การค้าบริการ การลงทุน และความร่วมมือทางเศรษฐกิจ ซึ่งก่อให้เกิดความสมดุลทางการค้าและการลงทุนที่มีเสถียรภาพในภูมิภาคต่อไป

อาเซียนและญี่ปุ่นมีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศคิดเป็น 6.4 ล้านล้านเหรียญสหรัฐสำหรับปี 2553 การค้าระหว่างอาเซียนและญี่ปุ่นมีมูลค่า 213.9 พันล้านเหรียญสหรัฐ

การจัดทำความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจอาเซียน-ญี่ปุ่น ส่งผลให้ผู้บริโภคในอาเซียนและญี่ปุ่นมีโอกาสบริโภคสินค้าและบริการ ในราคาที่ต่ำลงอันเป็นผลจากการลดและยกเลิกภาษีซึ่งส่งผลให้คุณภาพชีวิตของประชากรทั้งสองกลุ่มดีขึ้น

3) เขตการค้าเสรีอาเซียน - สาธารณรัฐเกาหลี (AKFTA)

สาธารณรัฐเกาหลีเป็นประเทศที่สองที่เป็นคู่เจรจาเขตการค้าเสรีกับอาเซียน โดยในปี 2548 อาเซียน และสาธารณรัฐเกาหลีได้ลงนามกรอบความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจอย่างครอบคลุมระหว่างอาเซียนและสาธารณรัฐเกาหลี (Framework Agreement Comprehensive

Economic Cooperation: FA)รวมทั้งความตกลงอีก 4 ฉบับเพื่อจัดตั้งเขตการค้าเสรีโดยในปี 2552 สาธารณรัฐเกาหลีเป็นประเทศคู่ค้าที่สำคัญอันดับที่ 5 ของอาเซียนโดยมีมูลค่าการค้าระหว่างกัน เท่ากับ 74,700 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และมูลค่าการลงทุนทางตรงจากสาธารณรัฐเกาหลีมายังอาเซียน เท่ากับ 1,400 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปี 2553 อาเซียน - สาธารณรัฐเกาหลีมีมูลค่าการค้าระหว่างกัน เท่ากับ 97,294.22 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

4) เขตการค้าเสรีอาเซียน – ออสเตรเลีย - นิวซีแลนด์ (AANZFTA)

ได้มีการลงนามความตกลงเพื่อจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน-ออสเตรเลีย-นิวซีแลนด์ (AANZFTA) มีขึ้นเมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2552 ณ ประเทศไทย โดยวัตถุประสงค์ที่บูรณาการตลาดของทั้งสิบสองประเทศให้เป็นตลาดเดียวกัน ซึ่งมีประชากรรวมจำนวน 616 ล้านคน และผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติมูลค่า 2.61 ล้านล้านเหรียญสหรัฐ (ปี2009) ความตกลงฉบับนี้มีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ 1 มกราคม 2553 โดยในปี2553 การค้าระหว่างสองฝ่ายมีมูลค่ารวม 57.5 พันล้านเหรียญสหรัฐ และแม้ว่าเกิดวิกฤตเศรษฐกิจโลกและการไหลของการลงทุนจากต่างประเทศลดลง ตัวเลขการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (FDI) ซึ่งมาจากนักลงทุนออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์ในอาเซียน กลับเพิ่มขึ้นจาก 10,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปี2008 เป็น 14.9 พันล้านเหรียญสหรัฐ (กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ, 2554)

เพื่อให้การจัดตั้งเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ สมาชิกอาเซียนรวมทั้งประเทศไทยมีพันธกิจต้องดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยเฉพาะการดำเนินงานให้อาเซียนเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียวกัน ซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับดูแลจากความตกลงสำคัญ 3 ฉบับคือ

1. ความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน (ASEAN Trade in Goods Agreement) หรือ ATIGA กำหนดให้สมาชิกต้องลดภาษีสินค้าในบัญชีลดภาษี (Inclusion List: IL) ให้หมดภายในปี 2553 (ค.ศ.2010) และใช้มาตรการที่มีใช้ภายใต้ศุลกากร ได้เฉพาะเรื่องที่ทำเป็น

2. กรอบความตกลงว่าด้วยการค้าบริการของอาเซียน (ASEAN Framework Agreement on Service) หรือ AFAS กำหนดให้สมาชิกต้องทยอยเปิดตลาดบริการ ASEAN Blueprint กำหนดให้สมาชิกต้องเปิดตลาดให้สมาชิกอาเซียนอื่นสามารถถือหุ้นถึงร้อยละ 70 ยกเว้นในสาขาที่เห็นว่าอ่อนไหว

3. ความตกลงว่าด้วยการลงทุนอาเซียน (ASEAN Comprehensive Investment Agreement) หรือ ACIA กำหนดให้เปิดเสรีและให้การปฏิบัติเยี่ยงคนชาติในสาขาที่ตกลงกัน 5 ประเภท คือ เกษตร ประมง ป่าไม้ เหมืองแร่ และอุตสาหกรรมการผลิต รวมทั้งให้ความคุ้มครอง

การส่งเสริม และการอำนวยความสะดวกด้านการลงทุนแก่สมาชิกอาเซียนใน 5 สาขาที่กล่าวมาข้างต้น

นอกจากพันธกรณีตามความตกลงข้างต้นที่มีส่วนผลักดันให้อาเซียนหลอมรวมเป็นประชาคมอาเซียนแล้ว ยังมีพันธกิจกรณีอื่นที่ทั้งไทยและอาเซียนต้องดำเนินการ ได้แก่ การอำนวยความสะดวกด้านการเคลื่อนย้ายเงินทุนและแรงงานฝีมือ การให้ความร่วมมือในสาขาต่างๆ เช่น ด้านเกษตร อาหาร และป่าไม้ ความร่วมมือด้านทรัพย์สินทางปัญญา การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน (การคมนาคม เทคโนโลยีสารสนเทศ พลังงาน) ความร่วมมือด้านเหมืองแร่ พาณิชยกรรม อิเล็กทรอนิกส์ ความร่วมมือด้านการเงิน ความร่วมมือด้านวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) เป็นต้น (กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ, 2555)

จากข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนทำให้ทราบถึงเป้าหมายอาเซียน มาตรการทางด้านความปลอดภัยอาหาร การคุ้มครองผู้บริโภค การบูรณาการเข้ากับเศรษฐกิจโลก และความร่วมมือของกลุ่มต่างๆ ในโลก ซึ่งผู้วิจัยสามารถนำข้อมูลไปสร้างแนวคำถาม เพื่อใช้ในการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการ

3. แนวคิดเกี่ยวกับการประกอบการ

3.1 ผู้วิจัยได้ศึกษาความหมาย ความสำคัญและบทบาทของการประกอบการสรุปได้ดังนี้ ความหมายของการประกอบการ (Entrepreneurship) มีความหมายได้ในลักษณะต่าง ๆ กันทั้งที่ใช้การพิจารณาในแง่มุมต่างๆ ดังนี้ (จรรยา โกสีย์ไกรนิรมล, 2543)

การประกอบการในความหมายเชิงเศรษฐศาสตร์ คือกระบวนการที่นำเอาปัจจัยการผลิต (ที่ดิน แรงงาน และทุน) ชนิดต่าง มาแปรสภาพเป็นสินค้าและบริการให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด

การประกอบการในความหมายเชิงธุรกิจ คือ การดำเนินกิจกรรมโดยบุคคลหรือกลุ่มบุคคลซึ่งร่วมกันในการผลิตหรือจำหน่ายสินค้าและบริการ โดยมุ่งหวังผลกำไรและมีความเสี่ยงต่อการขาดทุน จากความหมายดังกล่าวนี้เห็นได้ว่าการประกอบการใดๆ ซึ่งเป็นของบุคคลเดียวหรือกลุ่มของบุคคล เช่น ห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทจำกัดก็ตาม ถ้าหากมีวัตถุประสงค์เพื่อการผลิตและจำหน่ายสินค้าโดยมุ่งหวังในผลกำไร และยอมเสี่ยงต่อการขาดทุนย่อมถือว่าเป็นธุรกิจทั้งสิ้น อาทิ โรงงานผลิตรถยนต์ ร้านค้าปลีก ธนาคาร คลินิกแพทย์ เป็นต้น

การประกอบการในความหมายเชิงระเบียบข้อบังคับด้านกฎหมาย หมายถึง วิธีการจัดตั้งกิจการหรือหน่วยธุรกิจ โดยอาศัยหลักเกณฑ์และระเบียบข้อบังคับของกฎหมายเป็นแนวทางควบคุมในการดำเนินกิจการ

ผู้ประกอบการ หรือ “เถ้าแก่” ภาษาอังกฤษ คือ Entrepreneurs ในพจนานุกรม ภาษาอังกฤษ หมายถึง บุคคลที่ยอมรับความเสี่ยงตั้งองค์กรธุรกิจขึ้นมาเพื่อหวังผลกำไร นอกจากนั้นก็ยังมีนักเศรษฐศาสตร์ที่มีชื่อเสียงอีกหลายคนได้ให้คำนิยามไว้มากมาย และแตกต่างกัน ทำให้เห็นว่าบุคคลที่เป็นผู้ประกอบการนั้นต้องเป็นผู้ที่มีความกระตือรือร้น ขวนขวายที่เอาปัจจัย การผลิตต่างๆ ผสมผสานด้วยหลักการการจัดการ ทำให้เกิดเป็นสินค้าแปลกใหม่ เกิดผู้บริโภคใหม่ มีการเสาะแสวงหาตลาด หรือช่องทางที่ทำให้เกิดกำไร เป็นผู้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งแปลก ใหม่ให้กับสินค้าตัวเดิมอยู่เสมอ หรือปรับปรุงกระบวนการการผลิตให้ดีขึ้น ติดตามข่าวสาร สถานการณ์ต่างๆ ที่รวดเร็วอย่างรวดเร็วดลจดจน วิทยาการใหม่ๆ ไปใช้ปรับปรุงให้ดีขึ้น (ชุดิภา โสภาสานนท์, 2543)

คำว่า “พ่อค้า” กับ “ผู้ประกอบการอุตสาหกรรม” นั้นมีความหมายต่างกัน “พ่อค้า” ไม่ได้ เป็นผู้ผลิต แต่ทำหน้าที่เป็นผู้ที่มีเงินไปซื้อของมาขาย หรือบางทีอาจไปเครดิตสินค้ากับผู้ผลิตหรือ คนกลาง นำของนั้นมาจำหน่ายเมื่อได้เงินทองมาก็นำมาหักกับต้นทุน ที่เหลือเป็นกำไร เอาเงินไป ซื้อมาขายอีก เป็นการหมุนเวียนเงินจากการจ่ายไปและรับกลับมา หรือเป็นการหมุนเวียนในระยะ สั้นกว่า พ่อค้ามีความเสี่ยงน้อยกว่าผู้ประกอบการอุตสาหกรรม ที่ต้องใช้ความคิดในการลงทุนหา ผลิตภัณฑ์ มีความเสี่ยงหาเงินลงทุน ตั้งโรงงาน ซื้อเครื่องจักร จ้างแรงงาน ทำการบริหารจัดการ ทรัพยากรต่างๆ หาตลาด และปรับสภาวะให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม ขยายงาน ทั้งผลักดันทุกวิถีทางให้ บรรลุเป้าหมาย จนกลายเป็นผู้ประกอบการประสบความสำเร็จ ดังนั้นผู้ที่ทำธุรกิจใหญ่โตขึ้นมาได้จนถึงปัจจุบัน และกลายเป็นแหล่งจ้างงาน สร้างรายได้ให้กับประเทศ นับได้ว่าเป็นบุคคลที่น่าส่งเสริมอย่างยิ่ง (ชุดิภา โสภาสานนท์, 2543)

3.2 ความสำคัญและบทบาทของการประกอบการ สถานประกอบการธุรกิจประเภท ต่างๆ ซึ่งเป็นสถาบันหนึ่งของสังคมย่อมมีความสำคัญต่อความเจริญก้าวหน้าและการดำรงอยู่อย่าง มั่นคงของสังคม เมื่อสังคมมีความสลับซับซ้อนมากขึ้นก็ยิ่งทำให้การประกอบธุรกิจต้องแสดง บทบาทมากขึ้นต่อชีวิตความเป็นอยู่ของคนในสังคม มนุษย์ทุกคนเป็นผู้บริโภคสินค้าและบริการ เพื่อการมีชีวิตที่สะดวกสบาย ดังนั้นจึงต้องพึ่งพาผู้ผลิตและ ผู้จำหน่ายสินค้าหรือบริการเพื่อนำมา บำบัดความต้องการและเพื่อให้สังคมได้พัฒนายิ่งขึ้นไปก็จำต้องอาศัยการมีระบบเศรษฐกิจที่มั่นคง ทั้งด้านการเงิน การลงทุนและการมีงานทำอย่างเต็มที่ (Full Employment) ซึ่งเป็นผลพวงจากการ ประกอบการธุรกิจอย่างมีประสิทธิภาพนั่นเอง อย่างไรก็ตามเราสามารถสรุปบทบาทของการ ประกอบการที่มีต่อสังคมได้ดังนี้ 1) ช่วยให้ฐานะทางเศรษฐกิจของประเทศเจริญก้าวหน้าและมั่นคง ด้วยการเพิ่มจำนวนผลผลิตหรือรายได้ประชาชาติและเปิดโอกาสให้มีการจ้างงานมากขึ้น 2) ช่วย ให้รัฐมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการเก็บภาษีอากรและค่าธรรมเนียมต่างๆ เพื่อนำไปใช้จ่ายสร้างความเจริญ

ให้แก่ประเทศในด้านต่างๆ เช่น สร้างสาธารณูปโภค อันได้แก่ ถนนหนทาง ท่าเรือ โรงพยาบาล โรงเรียน เป็นต้น 3) ช่วยให้เกิดความก้าวหน้าของวิทยาการเทคโนโลยีต่างๆ การประกอบการธุรกิจ ในปัจจุบันมีความซับซ้อนมากขึ้น ต้องอาศัยการค้นคว้าและวิจัยศึกษาเพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพสูงสุด จึงสามารถดำรงอยู่ได้ท่ามกลางการแข่งขันในตลาด 4) ช่วยยกระดับมาตรฐานการครองชีพให้สูงขึ้น โดยที่ธุรกิจได้ช่วยสร้างงานให้แก่บุคคลและเกิดมีรายได้เพื่อนำไปซื้อหาสินค้าที่จำเป็นต่อการดำรงชีพ ทำให้เกิดการกินดีอยู่ดี 5) ช่วยสร้างสรรค์และรักษาค่านิยมในด้านของรูปแบบและคุณค่าของสินค้า ซึ่งเกิดจากความคิดสร้างสรรค์ของผู้ผลิตที่ช่วยกำหนดแนวทางของรสนิยมในการบริโภค ตลอดจนการเสียดสีของธุรกิจเพื่อส่วนรวม เพื่อรักษาไว้ซึ่งศิลปวัฒนธรรมอันดีงามของสังคม เช่น การเสนอรายการสารคดีของโทรทัศน์เรื่องจดหมายเหตุกรุงศรีฯ เป็นต้น ซึ่งเป็นรายการสร้างค่านิยมที่ดีต่อธุรกิจที่เป็นเจ้าของรายการให้เกิดขึ้นกับประชาชนโดยทั่วไป 6) ช่วยในการป้องกันและรักษาสภาพแวดล้อมให้ปราศจากมลพิษด้านต่างๆ เพื่อให้สังคมของมนุษย์อยู่อาศัยโดยมีความสุขอนามัยที่ดี (จรูญ โกสิยไกรนิรมล, 2543)

จากแนวคิดเกี่ยวกับการประกอบการทำให้ทราบถึง ความหมาย ความสำคัญและบทบาทของการประกอบการ ซึ่งผู้วิจัยสามารถนำข้อมูลไปสร้างแนวคำถาม เพื่อใช้ในการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการ

4. ข้อมูลจังหวัดนครปฐม

จังหวัดนครปฐม เป็นเมืองที่มีความสำคัญทางด้านประวัติศาสตร์ ภูมิปัญญา ผลิตผลทางเกษตร ตลอดจนวัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น อันเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว พรังพร้อมไปด้วยวิถีที่เปี่ยมสุข ซึ่งเป็นความภาคภูมิใจของชาวจังหวัดนครปฐม อาทิเช่น ความพร้อมในการเป็นครัวไทยสู่ครัวโลก การเป็นเมืองแห่งพุทธมณฑลธานี เมืองแห่งการท่องเที่ยวหลากหลายรูปแบบ เป็นต้น จังหวัดนครปฐมเป็นเมืองแห่งศักยภาพผสมผสานอย่างลงตัวระหว่างอดีตกับปัจจุบัน มีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและศิลปวัฒนธรรม เป็นแหล่งท่องเที่ยว มีความอุดมสมบูรณ์ในเรื่องอาหาร มีความมีชีวิตความเป็นอยู่แบบเกื้อกูลกัน รักใคร่ปรองดอง โครงสร้างของสังคมมีการผูกพันการอย่างแน่นแฟ้น และเมืองนครปฐมเป็นเมืองที่มีอารยธรรม มีจริยธรรม ความเจริญเศรษฐกิจมั่นคงเป็นศูนย์กลางแห่งพระพุทธศาสนาที่สำคัญ เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ สร้างศรัทธาและปลุกฝังให้คนหยิ่งลึกในศีลธรรมพื้นฐาน สำนึกในคุณธรรม มีจริยธรรม ในการดำเนินชีวิต เมื่อศึกษาโครงสร้างทางวัฒนธรรมพบว่าชาวนครปฐมประกอบไปด้วยหลายเชื้อชาติ หลากวัฒนธรรม การแตกต่างทางเชื้อชาติศาสนา ภาษาพูดนั้นส่วนใหญ่เป็นสาเหตุทำให้เกิดกรณีพิพาทรุนแรง แต่จังหวัดนครปฐมกลับเป็นดินแดนแห่งมิตรภาพ ซึ่งคนหลากหลายเชื้อสายหลายวัฒนธรรม ได้มีจิตใจหล่อหลอมกันเป็นหนึ่ง

เดียว ภายใต้ร่มธงไตรรงค์ คนหลายเชื้อชาติในนครปฐมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขทุกท้องถิ่น ขณะเดียวกันก็ยังคงอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีดั้งเดิมไว้อย่างเข้มแข็ง ทั้งประเพณีเกี่ยวกับชีวิตและ ภาษาดั้งเดิมของบรรพบุรุษ ประเพณีที่น่าสนใจในจังหวัดนครปฐมนั้นล้วนมากมายหลากหลาย อารยธรรมที่สืบทอดกันไว้อย่างต่อเนื่องยกตัวอย่างเช่น งานนมัสการองค์พระปฐมเจดีย์ งานมหาธีร ราชเจ้า ประเพณีลอยกระทง ประเพณีแห่ธงสงกรานต์ และประเพณีแข่งเรือ เป็นต้น (ศูนย์ราชการ จังหวัดนครปฐม, 2551)

สภาพทางเศรษฐกิจของจังหวัดนครปฐมในปีพ.ศ. 2553 พบว่าประชากรมีรายได้เฉลี่ย ต่อหัว 152,225 บาทต่อปี ทั้งจังหวัดมีผลิตภัณฑ์มวลรวมตามราคาประจำปี 148,599 ล้านบาท รายได้ส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับสาขาอุตสาหกรรมมากที่สุด คิดเป็นมูลค่า 70,512 ล้านบาท รองลงมาเป็น สาขาเกษตรกรรม คิดเป็นมูลค่า 18,747 ล้านบาท อันดับ 3 เป็นสาขาการค้าส่ง การขายปลีก การ ซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ในครัวเรือน คิดเป็นมูลค่า 13,673 ล้านบาท สาขาการศึกษา คิดเป็นมูลค่า 9,005 ล้านบาท สาขาการขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า และการ คมนาคม คิดเป็นมูลค่า 7,434 ล้านบาท สาขาการบริหารราชการแผ่นดิน และการป้องกันประเทศ รวมทั้งการประกันสังคมภาคบังคับ คิดเป็นมูลค่า 5,529 ล้านบาท สาขาไฟฟ้า ก๊าซ และการประปา คิดเป็นมูลค่า 4,202 ล้านบาท สาขาตัวกลางทางการเงิน คิดเป็นมูลค่า 4,048 ล้านบาท สาขาการ ก่อสร้าง คิดเป็นมูลค่า 3,353 ล้านบาท สาขาบริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่า และบริการทาง ธุรกิจ คิดเป็นมูลค่า 2,911 ล้านบาท สาขาการบริการด้านสุขภาพ และงานสังคมสงเคราะห์ คิดเป็น มูลค่า 2,728 ล้านบาท สาขาโรงแรมและภัตตาคาร คิดเป็นมูลค่า 2,372 ล้านบาท สาขาการทำเหมือง แร่และเหมืองหิน คิดเป็นมูลค่า 1,681 ล้านบาท สาขาบริการชุมชน สังคมและบริการส่วนบุคคล อื่นๆ คิดเป็นมูลค่า 1,334 ล้านบาท สาขาการประมง คิดเป็นมูลค่า 926 ล้านบาท และสาขาลูกจ้างใน ครัวเรือนส่วนบุคคล คิดเป็นมูลค่า 146 ล้านบาท (สารสนเทศจังหวัดนครปฐม, 2555)

จากข้อมูลเกี่ยวกับจังหวัดนครปฐม ทำให้ทราบถึงความเหมาะสมในการทำธุรกิจ วัฒนธรรม จำนวนประชากร และลักษณะประชากร ซึ่งผู้วิจัยสามารถนำข้อมูลไปสร้างแนวคำถาม เพื่อใช้ในการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการ

5. การเลี้ยงสุกร

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเลี้ยงสุกรไว้ดังนี้

5.1 สายพันธุ์สุกรแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ตามการใช้ประโยชน์ คือ (กระทรวงเกษตร และสหกรณ์, 2548)

1) ประเภทมัน เป็นสุกรรูปร่างตัวสั้น อ้วนกลม มีมันมาก สะโพกเล็ก โตช้า เช่น สุกรพันธุ์พื้นเมืองของประเทศไทย

2) ประเภทเนื้อ รูปร่างสั้นกว่าพันธุ์เบคอน ใหญ่และสะโพกใหญ่เด่นชัด ลำตัวหนาและเล็ก ได้แก่ พันธุ์คูร์ร็อกเจอร์ซี่ เบอร์กเชียร์ แซมเชียร์ เป็นต้น

3) ประเภทเบคอน รูปร่างใหญ่ ลำตัวยาว มีเนื้อมาก ไขมันน้อย ความหนาและความลึกของลำตัวน้อยกว่าประเภทเนื้อ ได้แก่ พันธุ์แลนด์เรซ ลาร์จไวท์ เป็นต้น

พันธุ์สุกรจากต่างประเทศ และพันธุ์สุกรพื้นเมืองที่นิยมเลี้ยงในประเทศไทย ตามรายละเอียดดังนี้ (กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, 2548)

1) พันธุ์ลาร์จไวท์ มีถิ่นกำเนิดในประเทศอังกฤษ นำเข้ามาในประเทศไทยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2482 มีสีขาว หูตั้ง ลำตัวยาว กระดูกใหญ่ โคนงใหญ่ หน้าสั้น หัวใหญ่ โตเต็มที่น้ำหนัก 200-250 กิโลกรัม ให้ลูกดกเฉลี่ย 9-10 ตัว เลี้ยงลูกเก่ง หย่านมเฉลี่ย 8-9 ตัว มีความแข็งแรง เจริญเติบโตเร็ว คุณภาพซากดี พันธุ์ลาร์จไวท์ เหมาะที่ใช้เป็นทั้งสายพ่อพันธุ์และแม่พันธุ์

2) พันธุ์แลนด์เรซ มีถิ่นกำเนิดจากประเทศเดนมาร์ก นำเข้ามาในประเทศไทยปี พ.ศ. 2506 มีสีขาว หูปรก หน้ายาว ลำตัวยาว มีซี่โครงมากถึง 16-17 คู่ (สุกรปกติมีกระดูกซี่โครง 15-16 คู่) โตเต็มที่น้ำหนัก 200-250 กิโลกรัม ให้ลูกดกเฉลี่ย 9-10 ตัว เลี้ยงลูกเก่ง หย่านมเฉลี่ย 8-9 ตัว มีข้อเสียคือ อ่อนแอ มักมีปัญหาเรื่องขาอ่อน ขาไม่ค่อยแข็งแรง แก้ไขโดยต้องเลี้ยงด้วยอาหารที่มีคุณภาพดี พันธุ์แลนด์เรซเหมาะที่ใช้เป็นสายแม่พันธุ์

3) พันธุ์คูร์ร็อกเจอร์ซี่ มีถิ่นกำเนิดจากประเทศอเมริกา มีสีแดง หูปรกเป็นส่วนใหญ่ ลำตัวสั้นกว่าลาร์จไวท์ และแลนด์เรซ ลำตัวหนา หลังโค้ง โตเต็มที่น้ำหนัก 200-250 กิโลกรัม เป็นสุกรที่ให้ลูกไม่ดกเฉลี่ย 8-9 ตัว เลี้ยงลูกไม่เก่ง หย่านมเฉลี่ย 6-7 ตัว ลูกสุกรหลังจากอายุ 2 เดือนไปแล้ว เจริญเติบโตเร็ว มีความแข็งแรงทนทานต่อสภาพดินฟ้าอากาศทุกชนิด นิยมใช้เป็นสายพ่อพันธุ์เพื่อผลิตลูกผสมได้ลูกผสมที่สวยงาม แผ่นหลังกว้าง เจริญเติบโตเร็ว

4) พันธุ์เปียตรง มีถิ่นกำเนิดจากประเทศเบลเยียม มีสีขาวเหลือง ลายสลับ เป็นสุกรที่มีรูปร่างสวยงาม กล้ามเนื้อเป็นมัดๆ แผ่นหลังกว้างเป็นปีก สะโพกเห็นเด่นชัด โตเต็มที่ 150-200 กิโลกรัม มีเปอร์เซ็นต์เนื้อแดงสูงมาก มีข้อเสียคือ ตื่นตกใจช็อกตายง่าย และโตช้า ปัจจุบันนิยมใช้ผสมข้ามพันธุ์ในการผลิตสุกรขุน

5) สุกรพื้นเมือง เป็นสุกรที่เลี้ยงอยู่ตามหมู่บ้านชนบทพวกชาวเขา ลักษณะโดยทั่วไป มีขนดำ ท้องยาน หลังแอ่น การเจริญเติบโตช้า ให้ลูกดก และเลี้ยงลูกเก่งมีชื่อเรียกต่างกันไปตามท้องถิ่น เช่น สุกรพันธุ์ไหหลำ พันธุ์ควาย พันธุ์ราด พันธุ์พวง สุกรป่า เป็นต้น

นอกจากนี้ก็มีสุกรพันธุ์แฮมเชียร์ เบอร์กเชียร์ และเหมยซาน ที่นำเข้ามาทดลองเลี้ยงดูในประเทศไทย แต่ไม่นิยมเลี้ยงแพร่หลาย ที่นิยมเลี้ยงกันมากมีเพียง 3 พันธุ์เท่านั้น คือ ลาร์จไวท์ แลนด์เรซ และคูร์็อกเจอร์ซี่ ส่วนสุกรลูกผสมที่ผลิตเป็นสุกรขุน นิยมใช้สุกรสามสายพันธุ์คือ คูร์็อกเจอร์ซี่ กับ แลนด์เรซ-ลาร์จไวท์ (โดยใช้พ่อพันธุ์แท้คูร์็อกเจอร์ซี่ และแม่พันธุ์ลูกผสมแลนด์เรซ-ลาร์จไวท์)

5.2 อาหาร และการให้อาหารสุกร

สุกรเป็นสัตว์กระเพาะเดี่ยว ไม่สามารถย่อยอาหารที่มีเยื่อใยมากได้ดีเหมือนสัตว์กระเพาะรวม (โค กระบือ) ระบบย่อยอาหารมีหน้าที่ย่อยอาหารที่สุกรกินเข้าไปให้แตกตัวจนมีขนาดเล็กลง เพื่อสามารถดูดซึมไปใช้เสริมสร้างส่วนต่างๆของร่างกาย สุกรมีความต้องการโภชนาการที่ครบถ้วน คำว่าโภชนะนั้นหมายถึง สารอาหารที่มีประโยชน์ต่อร่างกายประกอบด้วย 6 ชนิดคือ

1) น้ำ ให้น้ำสะอาดแก่สุกรตลอดเวลา ปกติสุกรกินน้ำประมาณ 5-20 ลิตรต่อวัน ตามขนาดของสุกร

2) โปรตีน มีความสำคัญต่อการเจริญเติบโตของสุกร ช่วยสร้างเนื้อเยื่อ และเป็นส่วนประกอบหลักที่สำคัญของร่างกายสัตว์ โปรตีนประกอบด้วยกรดอะมิโนอยู่ประมาณ 30 ชนิด กรดอะมิโนที่จำเป็น 10 ชนิด ได้แก่ ไลซีน เมทไธโอนีน ทริพโตเฟน อาร์ยีนิน ฮิสทีดีน ไฮโซลูซีน ลูซีน อลานีน ทรีโอนีน และวาเลีน

3) คาร์โบไฮเดรต เป็นอาหารที่ให้พลังงานที่เรียกว่าอาหารแป้งและน้ำตาล รวมไปถึงเยื่อใยที่เป็นส่วนประกอบในวัตถุดิบอาหารสัตว์

4) ไขมัน เป็นอาหารที่ให้พลังงาน เช่นเดียวกับคาร์โบไฮเดรต แต่ให้พลังงานสูงกว่าคาร์โบไฮเดรต 2.25 เท่า

5) แร่ธาตุ แร่ธาตุเป็นสิ่งจำเป็นมากที่สุด สำหรับการทำงานของร่างกาย มีหน้าที่เสริมสร้างกระดูก และต้านทานโรค ในร่างกายสุกรมีแร่ธาตุมากกว่า 40 ชนิด ส่วนที่จำเป็นและสำคัญต่อร่างกาย ได้แก่ แคลเซียม ฟอสฟอรัส โซเดียม คลอรีน เหล็ก ทองแดง ไอโอดีน กำมะถัน สังกะสี แมงกานีส โคบอลต์ โบตัสเซียม แมกนีเซียม และซิลิเนียม

6) วิตามิน เป็นสารประกอบอินทรีย์ มีความจำเป็นต่อการเจริญเติบโต และการดำรงชีวิต วิตามินมีมากถึง 50 ชนิด ส่วนที่จำเป็นในร่างกายสัตว์ ได้แก่ วิตามิน เอ ดี อี บี2 (ไรโบฟลาวิน) ไนอาซิน กรดแพนโทนิค โคลีน ไบโอติน และบี12 เป็นต้น

5.3 โรงเรือนสุกร

โรงเรือนที่ดีสะดวกในการจัดการฟาร์ม สุกรอยู่ภายในคอกอย่างสบาย ขั้นตอนในการสร้างโรงเรือนสุกรมีดังนี้

1) สถานที่ก่อสร้างโรงเรือนสุกร ควรเป็นที่ดอนน้ำไม่ท่วม มีที่ระบายน้ำได้ดี ห่างไกลจากที่ชุมชน ตลาด และผู้เลี้ยงสุกรรายอื่น

2) สร้างโรงเรือนสุกรตามแนวตะวันออก-ตะวันตก ระยะห่างของแต่ละโรงเรือนประมาณ 20-25 เมตร เพื่อแยกโรงเรือนออกจากกันเป็นสัดส่วน

3) ลักษณะของหลังคาโรงเรือนสุกรมี 5 แบบ คือ

3.1) แบบเพิงหมาแหงน โรงเรือนแบบนี้สร้างง่าย ราคาก่อสร้างถูกแต่มีข้อเสียคือ แสงแดดส่องมากเกินไปในฤดูร้อน ทำให้อุณหภูมิภายในโรงเรือนสูง ในฤดูน้ำฝนสาดเข้าไปในโรงเรือนได้ง่าย ทำให้ภายในโรงเรือนชื้นแฉะ ข้อเสียอีกอย่างหนึ่ง หากมุงหลังคาด้วยหญ้าคา แผลกและจาก ต้องให้ความลาดเอียงของหลังคาในระดับลาดชันสูง เพื่อให้ น้ำฝนไหลลงจากหัวคอกไปท้ายคอกได้สะดวก มิฉะนั้นทำให้น้ำฝนรั่วลงในตัวโรงเรือน

3.2) แบบเพิงหมาแหงนกลาย เสียค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นกว่าแบบเพิงหมาแหงนแต่มีข้อดีสามารถใช้บังแดด ป้องกันฝนสาดได้ดีขึ้น

3.3) แบบหน้าจั่ว ราคาก่อสร้างสูงกว่าสองแบบแรก แต่ดีกว่ามาก ในแง่การป้องกันแสงแดดและฝนสาด โรงเรือนแบบนี้ถ้าสร้างสูงดีเนื่องจากอากาศภายในโรงเรือนเย็นสบาย แต่ถ้าสร้างต่ำหรือเตี้ยเกินไปทำให้อากาศภายใน โดยเฉพาะตอนบ่ายร้อนอบอ้าว อากาศร้อนไม่มีช่องระบายออกด้านบนของหลังคา

3.4) แบบจั่วสองชั้น เป็นแบบที่นิยมสร้างกันทั่วไป มีความปลอดภัยจากแสงแดดและฝนมาก อากาศภายในโรงเรือนมีการระบายถ่ายเทได้ดี แต่ราคาก่อสร้างสูงกว่าแบบแรก แต่ก็นับว่าคุ้มค่า ข้อแนะนำคือ ตรงจั่วบนสุด ควรให้ปีกหลังคาบนยื่นยาวลงมาพอสมควร ทั้งนี้เพื่อป้องกันฝนสาดเข้าในช่องจั่ว ในกรณีฝนตกแรง ทำให้คอกภายในชื้นแฉะ

3.5) แบบจั่วสองชั้นกลาย มีคุณสมบัติคล้ายๆกับแบบจั่วสองชั้นหลังคาโรงเรือนแบบนี้ เพื่อต้องการขยายเนื้อที่ในโรงเรือนให้กว้างขึ้น และดีในแง่ป้องกันฝนสาดเข้าในช่องจั่วของโรงเรือน

4) วัสดุที่ใช้มุงหลังคา ขึ้นอยู่กับงบประมาณลงทุน วัสดุที่ใช้ เช่น กระเบื้อง อะลูมิเนียม ลังกะลี แผลก และจาก เป็นต้น

5) ความสูงและความกว้างของโรงเรือน ถ้าโรงเรือนสูงและกว้างมีส่วนช่วยให้ภายในโรงเรือนเย็นสบาย ถ้าเลี้ยงสุกรขุนมักสร้างคอกเป็น 2 แถว มีทางเดินอยู่ตรงกลาง ขนาดของคอก

ด้านหน้ากว้าง 4 เมตร ยาวไปด้านท้ายคอก 3.5 เมตร (ข้างสุกรคอกละ 8-10 ตัว) หลังคาจั่วสองชั้น ครอบสูงประมาณ 8 เมตร ความยาวของโรงเรือนตามความเหมาะสม 20-100 เมตร

6) พื้นคอก โดยทั่วไปสร้างโรงเรือนเลี้ยงสุกรด้วยพื้นคอนกรีต ประหยัดเงินลงทุน ยกเว้นถ้าสร้างโรงเรือนสุกรพ่อแม่พันธุ์ อาจเป็นพื้นสองชั้นหรือเรียกว่าพื้นสแลต (พื้นสแลต สำเร็จรูปเป็นแผ่นมีรูเป็นช่องๆสำหรับให้น้ำไหลจากพื้นชั้นบนลงไปที่พื้นชั้นล่าง) ใช้งบลงทุนมาก แต่สะดวกในการจัดการดูแลสุกรพ่อแม่พันธุ์ และแม่สุกรเลี้ยงลูก

7) ผนังคอก ทั่วไป มักใช้อิฐบล็อก เป็บบนน้ำ ลวดถัก ไม่ขนาด 1.5 นิ้ว x 3 นิ้ว ความสูงของผนังคอกสูงประมาณ 1 เมตร ถ้าเป็นสุกรพ่อแม่พันธุ์ควรสูง 1.2 เมตร

5.4 ลักษณะระบบของโรงเรือนสุกร

1) โรงเรือนระบบเปิด หมายถึง โรงเรือนที่ควบคุมสภาวะแวดล้อมตามธรรมชาติ และอุณหภูมิแปรตามสภาพของอากาศรอบโรงเรือน

2) โรงเรือนแบบปิด หมายถึง โรงเรือนที่สามารถควบคุมสิ่งแวดล้อมให้เหมาะสมกับความเป็นอยู่ของสุกร ได้แก่ อุณหภูมิ ความชื้น การระบายอากาศ และแสงสว่าง สามารถป้องกันพาหะนำโรคได้ โรงเรือนปิด เช่น โรงเรือนอีแก้ว เป็นต้น ราคาลงทุนครั้งแรกค่อนข้างแพง แต่สุกรอยู่สุขสบายและโตเร็ว (กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, 2548)

จากข้อมูลเกี่ยวกับการเลี้ยงสุกรทำให้ทราบถึง ประเภทพันธุ์สุกร และพันธุ์พื้นเมืองที่นิยมเลี้ยงในประเทศไทย ซึ่งผู้วิจัยสามารถนำข้อมูลไปสร้างแนวคำถามเกี่ยวกับการเลี้ยงสุกร เพื่อใช้ในการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการ

6. แนวคิดเกี่ยวกับ SWOT analysis

SWOT analysis เป็นวิธีการหรือเครื่องมือที่ช่วยในการวางแผนกลยุทธ์ที่รู้จักและใช้กันอยู่อย่างแพร่หลายในกิจการและลักษณะงานต่างๆ ได้แก่ งานพัฒนาชุมชนชนบท เช่น การใช้ SWOT analysis วางแผนกลยุทธ์ของกลุ่มเครดิตยูเนียน การวางแผนการพัฒนาเศรษฐกิจในอเมริกา ซึ่งช่วยให้ผู้นำชนบทเข้าใจศักยภาพทางเศรษฐกิจของชนบท และตัดสินใจดึงเงินทุนจากภายนอกเพื่อการลงทุนได้อย่างถูกต้อง การวางแผนกลยุทธ์ที่ใช้ได้กับธุรกิจขนาดเล็ก รวมทั้งธุรกิจขนาดจิ๋วที่ทำอยู่กับบ้าน ตลอดจนการวางแผนอาชีพส่วนบุคคล นอกจากนี้ SWOT analysis ยังใช้เป็นเครื่องมือการตรวจสอบงาน ตรวจสอบเรื่องต่างๆขององค์กร การเสนอรายงานในการตรวจสอบการตัดสินใจดำเนินงานขององค์กร เป็นต้น ขณะเดียวกัน SWOT analysis ยังใช้เป็นเครื่องมือปรับปรุงการทำงานเป็นทีม การศึกษาตนเองของเยาวชนในโครงการเยาวชน หรือกระทั่งใช้ในการ

ดำเนินชีวิตในครอบครัว เช่น การวางแผนพัฒนาด้านต่างๆของบุตร เป็นต้น (นันทิยา และธรรรงค์ หุ ตานุจิตร, 2543)

6.1 องค์ประกอบของ SWOT analysis

องค์ประกอบหรือประเด็นที่สำคัญของเทคนิค SWOT analysis ในการวิเคราะห์ สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกที่มีผลต่อหน่วยงาน ได้แก่

1. “S” มาจากคำว่า “Strength” หมายถึง “จุดแข็ง” หรือจุดเด่นที่เสริมสร้างให้หน่วยงาน เข้มแข็งขึ้น หรือความสามารถและสถานการณ์ภายในองค์กรที่เป็นบวก ซึ่งองค์กรนำมาใช้เป็น ประโยชน์ในการทำงาน เช่น สหกรณ์โคนมแม่โจ้ มีความสัมพันธ์ภายในองค์กรค่อนข้างดีมีความ สนใจยอมรับเทคโนโลยีใหม่ ทั้งนี้ยังมีที่ปรึกษาที่มีความเชี่ยวชาญด้านโคนม เมื่อมีเทคโนโลยีใหม่ หรือองค์ความรู้ใหม่ด้านเทคนิคการเลี้ยง โคนมเกิดขึ้นที่ปรึกษาก็คอยให้ข้อมูลใกล้ชิดทำให้สมาชิก สามารถพัฒนาเทคนิควิธีเลี้ยงโคนมสูงขึ้นไปอีกระดับหนึ่ง

2. “W” มาจากคำว่า “Weakness” หมายถึง “จุดอ่อน” หรือสถานการณ์ภายในองค์กรที่ เป็นลบและด้วยความสามารถซึ่งองค์กรไม่สามารถนำมาใช้เป็นประโยชน์ในการทำงานเพื่อบรรลุ วัตถุประสงค์ อาจมีบางส่วนบางองค์ประกอบที่กระทบต่อหน่วยงานแล้วหน่วยงานยังคงอนุรักษ์ หรือยืนยงไม่เปลี่ยนแปลงท่าที เช่น ทักษะของคณมหาดไทยบางส่วนที่ยึดติดกับการรวมอำนาจ ในขณะที่สภาพแวดล้อมภายนอกเข้าสู่ความเป็นประชาธิปไตย ประชาชนเป็นเจ้าของอำนาจ อธิปไตยที่เป็นผู้คิดตัดสินใจลงมือแก้ไขปัญหาด้วยตัวเอง

3. “O” มาจากคำว่า “Opportunity” หมายถึง “โอกาส” หรือปัจจัยและสถานการณ์ ภายนอกที่เอื้ออำนวยให้การทำงานขององค์กรบรรลุวัตถุประสงค์ ทั้งนี้อาจเป็นความพร้อมและ ศักยภาพของบุคลากรที่ดีมีความรู้ มีคุณภาพ มีความสามารถ และมีการฝึกอบรม เพิ่มพูนความรู้ด้าน ต่างๆอย่างต่อเนื่องเป็นระบบ เป็นโอกาสที่สร้างงานและพัฒนาร่วมกันขององค์กรชุมชนให้ เข้มแข็ง สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างต่อเนื่อง

4. “T” มาจากคำว่า “Threat” หมายถึง “อุปสรรค” หรือ แรงกดดัน อันตรายที่บั่นทอน ความเจริญก้าวหน้าของหน่วยงาน หรือปัจจัยและสถานการณ์ภายนอกที่ขัดขวางการทำงานของ องค์กรไม่ให้อบรรลุวัตถุประสงค์ เป็นเรื่องที่หน่วยงานต้องปรับปรุงให้สอดคล้องกับสถานการณ์ ปัจจุบัน เช่น สมาชิกผู้เลี้ยงโคนมแม่โจ้มีพื้นที่การเลี้ยง โคนมจำกัดและที่ดินมีราคาแพงไม่สามารถ ขยายพื้นที่การเลี้ยงออกไป ทำให้สมาชิกถูกจำกัดศักยภาพ ในการที่ขยายขนาดของฟาร์มเพื่อเพิ่ม ผลผลิตและมีผลกระทบต่อสมาชิกสหกรณ์ ในด้านของธุรกิจสหกรณ์โดยตรง รายได้ที่สหกรณ์ควร ขยายได้จากธุรกิจรวบรวมนํ้านมก็คงอยู่ขนาดเดิมไม่ค่อยเกิดความเปลี่ยนแปลงมากนัก

6.2 ขั้นตอนที่สำคัญของ SWOT analysis

ขั้นตอนที่ 1

1) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกที่มีผลกระทบต่อหน่วยงาน มีตัวแปรสำคัญในการวิเคราะห์ คือ

1.1) สภาพแวดล้อมภายนอก ได้แก่ ด้านสังคม ด้านการเมืองการปกครอง ด้านเศรษฐกิจ และด้านเทคโนโลยี

1.2) ผลกระทบต่อหน่วยงาน ด้านบวกเป็นช่องทางหรือโอกาสของหน่วยงาน และด้านลบเป็นอุปสรรคหรืออันตรายต่อหน่วยงาน

2) วิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในหน่วยงาน มีมาตรการหรือตัวแปรสำคัญในการวิเคราะห์ คือ สภาพแวดล้อมภายในหน่วยงาน ได้แก่ บุคลากร องค์กรประชาชน และงบประมาณ

ขั้นตอนที่ 2

กำหนดวิสัยทัศน์ และกำหนดทางเลือก เป็นปัจจัยเชิงคุณภาพที่สามารถกำหนดขั้นตอนของการวิเคราะห์ด้วยเทคนิค SWOT analysis ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการกำหนดวิสัยทัศน์ และกำหนดทางเลือก คือ การมองการไกลของผู้นำ และการเสริมข้อมูลจากวิทยากรภายนอก

ขั้นตอนที่ 3

กำหนดเป้าหมาย และกำหนดวัตถุประสงค์ เมื่อได้วิเคราะห์ถึงปัจจัยจากสภาวะแวดล้อมแล้วนำส่วนที่วิเคราะห์ได้กำหนดแผนกลยุทธ์ต่อไป

ขั้นตอนที่ 4

วางแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาต้องกำหนดปัจจัยที่มีความจำเป็นเร่งด่วนและสามารถเสริมสร้างหรือแก้ไขได้ อยู่ในระดับต้นๆของแผน แบ่งออกเป็นแผนระยะสั้น และแผนระยะยาว แผนระยะสั้นคือ แผนที่มุ่งแก้ไขจุดบกพร่องขององค์กรอย่างเป็นรูปธรรม ไม่มีความยุ่งยาก แผนระยะยาวคือ การแก้ไขปัญหาโดยทำแบบเป็นขั้นตอน ต้องการเวลาและกระบวนการในการดำเนินการ

ขั้นตอนที่ 5

สร้างความเข้าใจร่วมกันทุกระดับ ควรสร้างความยอมรับและสร้างแรงกระตุ้นการมุ่งมั่นในการแก้ไขปัญหาอย่างพร้อมเพียงกัน (ปรีดี โชติช่วง, 2539)

จากข้อมูลเกี่ยวกับแนวคิด swot analysis ทำให้ทราบถึง องค์ประกอบของ swot และขั้นตอนในการวิเคราะห์ swot ผู้วิจัยสามารถนำข้อมูลไปสร้างแนวคำถามเกี่ยวกับการเลี้ยงสุกร เพื่อใช้ในการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการ

7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัย ได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องไว้ ดังนี้

กฤตภัก ทองสุพิมพ์, (2553) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น และการประยุกต์ใช้เศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มผลิตภัณฑ์แปรรูปสุกร ในเขตเทศบาลนครปฐม ผลการศึกษาพบว่ากระบวนการสืบทอดภูมิปัญญาของกลุ่มผู้ผลิตผลิตภัณฑ์แปรรูปสุกรในเขตเทศบาลนครปฐม ประกอบด้วยปัจจัย ดังนี้ 1) แรงจูงใจในการเรียนรู้จำแนกได้ 5 ประการ ได้แก่ สภาพแวดล้อม การสนับสนุนจากผู้ใหญ่ แรงจูงใจด้านเศรษฐกิจ ความสนใจและความชอบส่วนตัว 2) ลักษณะการเรียนรู้จำแนกได้ 3 ลักษณะ ได้แก่ การเรียนรู้จากบรรพบุรุษ การเรียนรู้จากการคัดแปลง และการเรียนรู้จากการเรียนแบบ 3) รูปแบบการถ่ายทอดเป็นการถ่ายทอดภายในครอบครัว 4) วิธีการถ่ายทอด จำแนกได้ 4 วิธี ได้แก่ การทำให้ดูเป็นตัวอย่าง การให้ปฏิบัติจริง การบอกกล่าวและแนะนำ การบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร 5) ปัญหาอุปสรรคในการถ่ายทอดและเรียนรู้ด้านผู้ถ่ายทอด คือ การไม่มีเวลาถ่ายทอด และปัญหาด้านสุขภาพร่างกาย ด้านผู้รับการถ่ายทอด คือ การขาดความมานะอดทนของผู้รับการถ่ายทอด คนรุ่นใหม่มีการศึกษาสูงจึงเลือกประกอบอาชีพอื่น ทำให้ไม่มีเวลาที่สนใจเรียนรู้ ความเชื่อมโยงของภูมิปัญญาการทำผลิตภัณฑ์แปรรูปสุกรและการประยุกต์ใช้เศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ เป็นอาชีพที่สามารถผลิตกันภายในครอบครัว กรรมวิธีการผลิตมีความเป็นอัตลักษณ์ ลักษณะเฉพาะ และสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์แบบใหม่ แต่ยังคงความเป็นท้องถิ่นเช่นเดิม รวมถึงการนำเทคโนโลยีเครื่องจักรมาใช้ในการกระบวนการผลิตทำให้ผลิตภัณฑ์จากการแปรรูปเกิดมูลค่าทางการค้า

ฐิติกร จิวไม้แดง, (2553) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การบำบัดน้ำเสียฟาร์มสุกรขนาดเล็กโดยจุลินทรีย์อีเอ็ม ผลการเปรียบเทียบคุณสมบัติของน้ำเสียก่อนและหลังการบำบัดด้วยจุลินทรีย์อีเอ็มที่อัตราส่วนต่าง ๆ (1:1,000 1:2,000 1:3,000 1:4,000 และ 1:5,000) เมื่อเปรียบเทียบคุณสมบัติของน้ำเสีย พบว่า ที่อัตราส่วน 1:1,000 กลุ่มควบคุมมีค่า BOD, COD และ SS มากกว่ากลุ่มทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) และผลการเปรียบเทียบคุณสมบัติของน้ำเสียก่อนและหลังการบำบัดด้วยจุลินทรีย์อีเอ็มที่ระยะเวลาต่าง ๆ (2, 4, 6, 8 และ 10 วัน) พบว่า ที่ระยะเวลาบำบัด 10 วัน กลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการบำบัดโดยใช้จุลินทรีย์อีเอ็ม มีค่า BOD และ COD มากกว่ากลุ่มทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) โดยสรุป จุลินทรีย์อีเอ็มมีความสามารถในการบำบัดน้ำเสียจากฟาร์มสุกรขนาดเล็กได้โดยที่สามารถบำบัด BOD, COD และ SS ได้เป็นอย่างดี ดังนั้นจึงสามารถนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการบำบัดน้ำเสียที่มีบริบทใกล้เคียงกับน้ำเสียจากฟาร์มสุกรขนาดเล็กได้

ศักรพัทธ์ ฤทธิจักรูญโรจน์, (2553) ได้ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์ความคุ้มค่าของโครงการผลิตก๊าซชีวภาพจากฟาร์มเลี้ยงสุกร ผลการศึกษาพบว่าในการวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนทางด้านการเงินของโครงการ ภายใต้อัตราดอกเบี้ยที่โครงการมีอายุเวลา 15 ปี ระบบก๊าซชีวภาพแบบบ่อหมักพลาสติกคลุมบ่อซั๊กกากได้ขนาด 400 ลูกบาศก์เมตร รองรับสุกรขุนจำนวน 1,200 ตัว คงที่ตลอดโครงการ การวิเคราะห์โครงการใช้อัตราส่วนร้อยละ 8 ผลการศึกษาพบว่า มูลค่าปัจจุบันของผลได้สุทธิ (NPV) เท่ากับ 483,933.21 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0 อัตราผลตอบแทนภายในโครงการ (IRR) เท่ากับร้อยละ 11 ซึ่งมีค่ามากกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ หรืออัตราคิดลด และอัตราส่วนผลตอบแทนต่อต้นทุนของโครงการ (B/C ratio) เท่ากับ 1.8 ซึ่งมากกว่า 1 ระยะเวลาคืนทุน 4 ปี 7 เดือน

ไกรสิทธิ์ วสุเพ็ญ, (2552) ได้ทำการศึกษารื่องการศึกษาผลของสถานที่เลี้ยง ต่อการเจริญเติบโต, การพัฒนาของอวัยวะและ คุณภาพซาก ของสุกรพันธุ์กระโดน วัตถุประสงค์ของการทดลองนี้เพื่อศึกษาผลของระบบการเลี้ยงต่อการเจริญเติบโต องค์ประกอบเคมีของร่างกาย การพัฒนาอวัยวะภายในร่างกายและอวัยวะสืบพันธุ์ และคุณภาพเนื้อ ของสุกรไทยพื้นเมือง (กระโดน) สุกรเพศผู้ 20 ตัว และสุกรเพศเมีย 20 ตัว ถูกเลี้ยงไว้มาเมื่ออายุ 60 90 120 150 และ 180 วัน ในสภาพคอกพื้นดิน ภายนอกโรงเรือน และในสภาพคอกคอนกรีต ภายในโรงเรือน อัตราการเจริญเติบโตของสุกรที่เลี้ยงในโรงเรือนพื้นคอนกรีตสูงกว่าสุกรที่เลี้ยงบนพื้นดิน ($P < 0.05$) ระบบการเลี้ยงมีผลต่อน้ำหนักซากและน้ำหนักเนื้อของสุกร องค์ประกอบทางเคมีของสุกรทั้งตัวไม่มีความแตกต่างกันเนื่องจากระบบการเลี้ยง อย่างไรก็ตามพบว่าขนาดของหัวใจ ตับ และไต มีความแตกต่างระหว่างสุกรที่เลี้ยงทดลองซึ่งไม่สามารถอธิบายสาเหตุความแตกต่างนี้ได้ อวัยวะสืบพันธุ์จากสุกรที่เลี้ยงบนพื้นคอนกรีตมีน้ำหนักมากกว่าสุกรที่เลี้ยงบนพื้นดิน เนื้อสุกรที่เลี้ยงบนพื้นคอนกรีต มีค่าความเป็นกรดหลังเสียชีวิต 24 ชั่วโมง (pH_u) และค่าการอุ้มน้ำของเนื้อ ต่ำกว่าเนื้อสุกรที่เลี้ยงบนพื้นดิน

ชุมพล การินทร์ และสุมลทิพย์ จันทร์น้ำสระ, (2552) ได้ทำการศึกษารื่องการศึกษาความเป็นไปได้ในการลงทุนธุรกิจฟาร์มเลี้ยงสุกรขุน ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม ผลการศึกษาพบว่าในการศึกษาความเป็นไปได้ในการลงทุนธุรกิจฟาร์มเลี้ยงสุกรในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม ประกอบด้วยกิจกรรมหลัก 4 ด้าน คือ ด้านการตลาด ด้านเทคนิค ด้านการเงิน ด้านเกษตรกรรม พบว่าธุรกิจฟาร์มสุกรขุนจัดอยู่ในตลาดประเภทแข่งขันสมบูรณ์ ที่ผู้ประกอบการสามารถเข้ามาดำเนินธุรกิจได้อย่างเสรี โดยโครงการมีเงินลงทุนเริ่มแรก 9,585,200.00 บาท มีอายุโครงการ 15 ปี ทำให้โครงการมีมูลค่าปัจจุบันของผลตอบแทนสุทธิ (NPV) เท่ากับ 25,328,936.08 บาท อัตราผลตอบแทนภายในขององค์การ (IRR) มีค่าเท่ากับ 39.112% อัตราส่วนรายได้ต่อทุน (B/C ratio) ภายใต้อัตราคิดลดร้อยละ 6.75 มีค่าเท่ากับ 3.226 และระยะเวลาคืนทุนของโครงการโดย

ใช้เวลา 2 ปี 10 เดือน อยู่ในระยะเวลาที่ผู้ประกอบการสามารถยอมรับได้ จากการวิเคราะห์ความเร็ว พบว่าการดำเนินธุรกิจฟาร์มสุกรขุนยังคงมีความเป็นไปได้ในทางการเงินถือเป็นธุรกิจที่นำลงทุน เป็นอย่างยิ่ง ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานที่ว่ามีความเป็นไปได้ในการลงทุนทำธุรกิจฟาร์มเลี้ยงสุกร ขุนในอำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม

ชาตรี จีราพันธุ์, (2551) ได้ทำการศึกษาเรื่องผลของการใช้โคโตซานที่มีผลต่อ สมรรถภาพการผลิตสุกรขุน จากการศึกษาอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ย เปอร์เซ็นต์ซากอ่อน น้ำหนัก ซาก และต้นทุน ค่าอาหารต่อการเพิ่มน้ำหนักตัว 1 กิโลกรัมของสุกรขุน พบว่า การเสริมโคโตซาน ในสูตรอาหาร สุกรขุนที่ไม่เสริมโคโตซาน 0.4 และ 0.6 เปอร์เซ็นต์ มีความแตกต่างกันทางสถิติกับ กลุ่มที่ไม่เสริมโคโตซานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 แต่ไม่แตกต่างกับกลุ่มที่เสริมโคโต ซาน ส่วนอัตราการแลกเนื้อ น้ำหนักเพิ่มตลอดการทดลอง ความหนา ของไขมันสันหลัง และ พื้นที่หน้าตัดเนื้อสันในการเสริมโคโตซาน มีความแตกต่างกับกลุ่มที่ไม่เสริมโคโตซานอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01 แต่ไม่แตกต่างกับ กลุ่มที่เสริมโคโตซานที่ระดับ 0.2 เปอร์เซ็นต์ ส่วนความยาวของซากสุกรไม่มีความแตกต่างกัน ทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 จากการศึกษาครั้งนี้ การ เสริมโคโตซานที่ระดับ 0.2 – 0.6 เปอร์เซ็นต์ ในอาหารสุกรขุนสามารถทำให้สมรรถภาพการผลิต ของสุกรดีขึ้น

จากการทบทวนวรรณกรรมและศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้นำ 1) ข้อมูลพื้นฐาน เกี่ยวกับอาเซียน 2) ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน 3) แนวคิดเกี่ยวกับผู้ประกอบการ 4) ข้อมูลจังหวัด นครปฐม 5) การเลี้ยงสุกร 6) แนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์โดยเทคนิค SWOT analysis 7) งานวิจัย ที่เกี่ยวข้อง มาเป็นการทบทวนแนวคิดในการศึกษาและเป็นแนวทางในการสร้างแนวคำถาม โดย กำหนดประชากร คือ เกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรในเขตเทศบาลนคร จังหวัดนครปฐม เพื่อ 1) ศึกษาถึง ความรู้ ความเข้าใจ และความต้องการในการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกร ในเขตเทศบาลนคร จังหวัดนครปฐม 2) ศึกษา จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค ด้านความพร้อมเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกร ในเขต เทศบาลนคร จังหวัดนครปฐม 3) เสนอแนวทางในการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคม เศรษฐกิจอาเซียน ของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกร ในเขตเทศบาลนคร จังหวัดนครปฐม

บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่องความรู้ ความเข้าใจ และความต้องการในการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกร ในจังหวัดนครปฐม เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ด้วยวิธีวิทยา แบบปรากฏการณ์วิทยาที่อาศัยแนวคิดและโลกทัศน์จาก “ปรัชญาปรากฏการณ์วิทยา” โดยวิธีการนี้เป็นวิธีการให้บุคคลอธิบายเรื่องราวและเหตุการณ์ต่างๆที่ตัวเองประสบมาโดยมีฐานความคิดความนุษย์รู้ดีในสิ่งที่ตนเองประสบมา และเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยเป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามเป็นหลักและรวบรวมข้อมูลเอกสารเป็นส่วนประกอบ มีวิธีดำเนินการวิจัยโดยแบ่งขั้นตอนดังต่อไปนี้

การเลือกพื้นที่ศึกษา

การวิจัยครั้งนี้ได้เลือกพื้นที่ศึกษาแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยเลือกพื้นที่เขตเทศบาลนคร จังหวัดนครปฐม ด้วยเหตุผลสำคัญ คือ จังหวัดนครปฐมเป็นพื้นที่ที่มีการเลี้ยงสุกรมากที่สุดเป็นอันดับ 3 ของประเทศ และจังหวัดนครปฐมใกล้กับที่พักของผู้วิจัยทำให้การเก็บข้อมูลทำได้สะดวก ด้วยเหตุดังกล่าวผู้วิจัยจึงเลือกพื้นที่ จังหวัดนครปฐมเป็นพื้นที่การศึกษา

ผู้ให้ข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูลหลักในการศึกษา คือ เกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรในเขตเทศบาลนคร จังหวัดนครปฐม เนื่องจากผู้วิจัยมีความต้องการทราบถึงความรู้ ความเข้าใจ และความต้องการในการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกร ในจังหวัดนครปฐม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 3 ประเภทดังนี้

1. ประเภทบุคคล ได้แก่ ตัวผู้วิจัย การวิจัยครั้งนี้ตัวผู้วิจัยเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่สุดในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพราะการวิจัยที่ใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพเป็นการสัมผัสกับคนโดยตรง ดังนั้น การได้มาซึ่งข้อมูลที่เป็นจริงมากที่สุดนั้นขึ้นอยู่กับการวางตัว การกำหนดบทบาท การสร้างความคุ้นเคย และความไว้วางใจให้เกิดแก่ผู้ถูกวิจัยให้ได้มากที่สุด

2. ประเภทเครื่องมือสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

2.1 การสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้สร้าง แนวคำถาม (Interview guide) เพื่อใช้สำหรับเป็นแนวทางการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล คือ แนวคำถามสำหรับเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรในจังหวัดนครปฐม

2.2 การสังเกต (Observation) ผู้วิจัยใช้วิธีการสังเกตแบบมีส่วนร่วม (Participant observation) โดยการสังเกตจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างการตอบคำถามของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกร ในจังหวัดนครปฐม

ผู้วิจัยจัดบันทึกข้อมูลสังเกตลงในสมุดบันทึกภาคสนามและบันทึกด้วยกล้องวิดีโอ ผู้วิจัยกำหนดประเด็นการสังเกตว่าผู้ให้ข้อมูลหลัก ความรู้ ความเข้าใจ และความต้องการในการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน อย่างไร

3. ประเภทอุปกรณ์ช่วยเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 สมุดบันทึก เพื่อบันทึกข้อมูลจากการซักถามและการสังเกตประจำวัน

3.2 แฟ้มเก็บข้อมูล เพื่อแยกข้อมูลออกเป็นประเภทต่าง ๆ เพื่อความเรียบร้อย และการนำข้อมูล มาใช้ได้สะดวกรวดเร็ว

3.3 วิดีโอบันทึกภาพเคลื่อนไหวและเทปบันทึกเสียง เพื่อความสะดวกรวดเร็ว และสามารถเก็บข้อมูลได้ครอบคลุมเนื้อหาครบถ้วน โดยเฉพาะข้อมูลที่สำคัญ ๆ ที่ผู้วิจัยไม่สามารถบันทึกไว้ได้ทั้งหมดได้ทันขณะซักถาม

3.4 กล้องถ่ายรูป เพื่อใช้บันทึกภาพเหตุการณ์และกิจกรรมต่าง ๆ ที่สำคัญที่ผู้วิจัยเห็นว่าสมควรบันทึกไว้เป็นหลักฐาน

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการสัมภาษณ์ แนวคำถามในการวิจัย จำนวน 1 ฉบับ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้าง ตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎี แนวคิด หลักการจากหนังสือ ตำรา เอกสารและงานวิจัย สอบถามบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพเลี้ยงสุกร ในจังหวัดนครปฐม เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาเป็นแนวทางในการสร้างแนวคำถาม

2. กำหนดหัวข้อประเด็นหลักและประเด็นย่อยของแนวคำถาม เพื่อช่วยให้การสร้างแนวคำถามให้ครอบคลุมมีรายละเอียดเนื้อหาที่ต้องการศึกษาให้ครบถ้วน

3. เขียนและพัฒนาข้อคำถาม โดยนำข้อคำถามที่เขียนขึ้นไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเหมาะสม สอดคล้องกับสิ่งที่ต้องการศึกษา ก่อนนำไปเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การศึกษาเอกสาร เพื่อให้ทราบข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ผู้ประกอบอาชีพเลี้ยงสุกร และ จังหวัดนครปฐม ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าจากหนังสือและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน การเลี้ยงสุกร โครงการสำคัญของจังหวัดนครปฐม รวมทั้งเอกสารทางด้านวิชาการ

2. การสำรวจข้อมูลพื้นฐานและการทำแผนที่ (Household Census and Mapping) เป็นการสำรวจข้อมูลพื้นฐานให้ทราบถึงอาณาเขต บริเวณ จำนวนและสถานที่ตั้งที่เป็นที่พักอาศัยของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกร ในจังหวัดนครปฐม และจัดทำแผนที่ให้มองเห็นภาพโดยรวมของพื้นที่

3. การสัมภาษณ์ (Interview) ใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) โดยผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลในพื้นที่ศึกษา โดยการสร้างแนวคำถามอย่างกว้าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางการสัมภาษณ์ไว้ล่วงหน้า ซึ่งข้อคำถามต่าง ๆ สามารถยืดหยุ่นได้ไม่กำหนดตายตัว โดยการสัมภาษณ์ผู้วิจัยได้ใช้การซักถาม พูดคุยสนทนาแบบเป็นกันเองมากที่สุด เพื่อป้องกันมิให้บุคคลที่เป็นแหล่งข้อมูลเกิดกังวลใจในการให้คำตอบ ซึ่งอาจมีผลต่อความเชื่อถือของข้อมูล การซักถามในประเด็นและข้อคำถามต่าง ๆ มีการปรับเปลี่ยนลำดับไปได้ตลอดเวลาตามสถานการณ์หรือความเหมาะสม ตลอดจนใช้ศิลปะในการทะลอมกล่อมเกล่า (Probe) ในการซักถามพูดคุยเพื่อให้ได้ข้อมูลระดับลึกที่เข้าถึงความเป็นจริงมากที่สุด

4. การสังเกต (Observation) ใช้วิธีการสังเกต 2 วิธี คือ

4.1 การสังเกตแบบมีส่วนร่วม (Participant Observation) โดยผู้วิจัยเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ที่ผู้ถูกสังเกตกำลังกระทำอยู่ เช่น การเตรียมวัตถุดิบ การขนส่งวัตถุดิบ การทำวัคซีน การทำความสะอาดเล้า เป็นต้น ซึ่งตลอดระยะเวลาที่เก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสังเกตแบบมีส่วนร่วมเป็นส่วนใหญ่เพราะโดยสภาพความเป็นจริงในขณะที่ศึกษานั้น โอกาสที่เข้าไปมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องหรือเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรในจังหวัดนครปฐมนั้นมีมาก จึงทำให้ผู้วิจัยได้มีส่วนร่วมในบทบาทใดบทบาทหนึ่งเสมอ

4.2 การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (Non Participant Observation) การสังเกตโดยผู้ถูกสังเกตไม่รู้ตัว การแสดงพฤติกรรมของผู้ถูกสังเกตเป็นไปอย่างธรรมชาติทำให้ได้ข้อมูลที่เป็นจริง เช่น สภาพแวดล้อมโดยทั่วไป วิถีชีวิตประจำวันของเกษตรกรเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ

การบันทึกข้อมูลภาคสนาม

การศึกษาภาคสนาม การบันทึกช่วยทำให้การศึกษาภาคสนามในการวิจัยครั้งนี้มีความสมบูรณ์หรือมีคุณภาพเพราะหากใช้เพียงการจำอย่างเดียวอาจทำให้ข้อมูลขาดหายหรือคลาดเคลื่อนไปได้ โดยผู้วิจัยได้บันทึกข้อมูลภาคสนาม ดังนี้

1. ข้อมูลจากการสนทนาพูดคุยหรือการสัมภาษณ์ เพื่อให้เกิดบรรยากาศที่เป็นกันเองมากที่สุด และไม่ให้เกิดความระแวงระหว่างผู้วิจัยกับผู้ให้ข้อมูล จึงบันทึกหลังจากเสร็จสิ้นการสนทนา แต่ในบางครั้งผู้วิจัยได้ขออนุญาตผู้ให้ข้อมูลใช้เทปบันทึกเสียงช่วยเก็บข้อมูลในกรณีที่เป็นข้อมูลที่สำคัญ ๆ มากไม่สามารถจดจำได้ทั้งหมด แต่มีประโยชน์เพื่อให้สามารถเก็บข้อมูลได้มากที่สุด โดยไม่ตกหล่นและข้อมูลที่ได้เป็นจริงมากที่สุด ทั้งนี้ผู้วิจัยได้สร้างความสนิทสนมไว้วางใจและเป็นกันเองเป็นอย่างมาก ทำให้การสนทนามีความเป็นธรรมชาติมากที่สุดด้วยและหลังจากนั้นผู้วิจัยรีบถอดเทปบันทึกเสียงทันที

2. ข้อมูลจากการสังเกตแบบมีส่วนร่วม ผู้วิจัยได้บันทึกหลังจากการสังเกตนั้นสิ้นสุดลงในเวลาที่เหมาะสม ทั้งนี้เนื่องจากขณะสังเกตต้องทำกิจกรรมมีส่วนร่วมไปด้วยจึงไม่อาจจดบันทึกได้ทันที แต่เมื่อเสร็จภารกิจแล้วต้องเร่งจดบันทึกโดยเร็ว เพื่อป้องกันการลืมข้อมูลบางตอนได้

3. ข้อมูลจากการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วมอาจสามารถบันทึกในขณะที่สังเกตได้ทันที หรือบันทึกหลังการสังเกตก็ได้ ผู้วิจัยยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสม

ระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งสิ้น 9 เดือน โดยแบ่งเป็น 3 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 หลังจากผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจึงได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานในชุมชน เพื่อนำมาประกอบการเขียนโครงการวิจัยโดยใช้เวลาประมาณ 1 เดือน ตั้งแต่ มีนาคม – พฤษภาคม พ.ศ. 2555

ระยะที่ 2 เริ่มตั้งแต่เดือน พฤษภาคม – กันยายน 2555 ในระยะนี้ผู้วิจัยได้เข้าไปคลุกคลีกับเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกร ในจังหวัดนครปฐม พร้อมทั้งสังเกต สัมภาษณ์ ตลอดจนเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ โดยวิเคราะห์ข้อมูลไปพร้อม ๆ กันและเริ่มเขียนให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบให้คำแนะนำปรับปรุงแก้ไขเป็นระยะ ๆ

ระยะที่ 3 เริ่มตั้งแต่ กันยายน พ.ศ. 2555 หลังจากผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลเสร็จแล้วเมื่อเกิดปัญหาที่จำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลเพิ่มเติม ผู้วิจัยเข้าไปในพื้นที่ศึกษาอีกเป็นระยะ ๆ เพื่อเก็บข้อมูล จนกว่าได้ข้อมูลที่ชัดเจนสมบูรณ์ที่สามารถตอบคำถามได้ตรงประเด็น เพื่อเขียนรายงานผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น ข้อมูลที่ได้จากการสังเกต การสัมภาษณ์ วิเคราะห์ไปพร้อม ๆ กับการเก็บข้อมูล โดยในแต่ละวันที่เข้าไปเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการจดบันทึก การถอดเทปบันทึกเสียง มาจัดแยกเป็นหมวดหมู่ตามประเด็นต่าง ๆ พิจารณาข้อมูลที่ได้แต่ละครั้งว่ามีความสมบูรณ์เพียงพอที่ตอบคำถามได้หรือไม่ และหาข้อมูลเพิ่มเติมต่อไป เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ที่สุด

2. วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยอาศัยวิธีการวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Description Analysis) โดยมีการวิเคราะห์ข้อมูลและบันทึกข้อมูลอย่างละเอียด จากการสัมภาษณ์และสังเกต แล้วนำไปจัดเป็นหมวดหมู่ แยกประเภท และวิเคราะห์ข้อมูลตามแนวคิดเพื่อหาข้อสรุป

3. นำข้อสรุปไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อความถูกต้องอีกครั้งแล้วจึงจัดทำเป็นรายงานฉบับสมบูรณ์ต่อไป

การตรวจสอบข้อมูล

ผู้ทำวิจัยการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Data Triangulation) โดยตรวจสอบว่าข้อมูลที่เก็บรวบรวมนั้นมีความสอดคล้องถูกต้องหรือไม่ คือการตรวจสอบแหล่งข้อมูลในเรื่อง เวลา สถานที่ และบุคคลกรณีข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มีความขัดแย้งไม่ตรงกันกับข้อมูลที่ได้จากผู้สัมภาษณ์คนใดคนหนึ่ง ผู้วิจัยนำคำถามเดิมสอบถามผู้ให้ข้อมูลอีกครั้ง โดยเปลี่ยนเวลา สถานที่ ต่างกัน เพื่อให้ผู้ให้สัมภาษณ์ตอบคำถามอีกครั้ง เป็นการยืนยันและหาข้อสรุปข้อมูลนั้นให้เกิดความชัดเจนส่วนข้อมูลที่เป็นที่สงสัยและไม่สามารถพิสูจน์ทราบได้หรือขาดความน่าเชื่อถือ ผู้วิจัยไม่นำข้อมูลนั้นมาใช้ และถ้าได้ข้อมูลไม่เพียงพอที่ศึกษาก็เก็บข้อมูลเพิ่มเติมให้สมบูรณ์

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

งานวิจัยเรื่อง ความรู้ ความเข้าใจ และความต้องการในการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกร ในจังหวัดนครปฐม มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทราบถึงความรู้ ความเข้าใจ และความต้องการในการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกร ในจังหวัดนครปฐม ว่ามีวิธีการ ขั้นตอน และเทคนิค ในการบริหารจัดการเพื่อเตรียมการรับมือในการก้าวเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนอย่างไร และศึกษาถึงจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค และความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกร ในจังหวัดนครปฐม ในการศึกษาผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง และทำการศึกษภาคสนามโดยการสัมภาษณ์ระดับลึกจากเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกร จำนวน 10 คน ประกอบกับการสังเกตแบบมีส่วนร่วม และไม่มีส่วนร่วม ทำให้ได้ข้อมูลจากการศึกษาตามกรอบการวิจัย และผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ ตีความและสรุปผลการศึกษาไว้ตามประเด็นดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ความเป็นมาของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกร

ตอนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจในเรื่องประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของผู้เลี้ยงสุกร

ตอนที่ 3 ความต้องการ ในการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค

ตอนที่ 5 แนวทางการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ตอนที่ 1 ความเป็นมาของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกร

จากการศึกษาพบว่าผู้ให้ข้อมูลมีการประกอบอาชีพเลี้ยงสุกรมาแล้วประมาณ 5 – 40 ปี โดยเลี้ยงสุกรประมาณ 500 – 20,000 ตัว โดยรายได้ไม่สามารถกำหนดตายตัวได้ เพราะราคาของสุกรขึ้นลงทุกอาทิตย์ โดยสุกรจำนวนหนึ่งตัวสามารถสร้างกำไรได้สูงสุด 4,000 บาทและสามารถทำให้ขาดทุนได้ถึง 3,000 บาท ทั้งนี้ราคาจะขึ้นอยู่กับกลไกตลาด และกลุ่มผู้เลี้ยงสุกร โดยกลุ่มผู้เลี้ยงสุกรจะเป็นผู้ตั้งราคา และมีวันประชุมเพื่อกำหนดราคากลางในคืนก่อนวันพระ และประกาศราคาในวันถัดไป โดยการกำหนดราคานี้มีการกำหนดราคากลางของสุกรทั้งราคาหน้าฟาร์มและราคาหน้าเขียง ถ้าราคาสุกรต่ำก็จะส่งผลให้ผลการประกอบการขาดทุน แต่ถ้าราคาสุกรสูงก็จะได้กำไรมาก ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความต้องการสุกรของผู้บริโภคและความสามารถในการผลิตสุกร ณ เวลา

นั้น ตัวอย่างเช่น ในฤดูร้อน ลักษณะภูมิอากาศในเขตอำเภอเมืองนครปฐม มีอุณหภูมิสูงถึง 33-37 องศาเซลเซียส เพราะอากาศร้อนมากทำให้สุกรกินอาหารได้น้อยลง ส่งผลขนาดของสุกรมีขนาดเล็ก ทำให้มีส่วนเนื้อที่ไขมันที่บริโภคต่อสุกรหนึ่งตัวน้อยกว่าปกติ จึงมีความต้องการจำนวนสุกรเพิ่มขึ้น ดังนั้นจึงทำให้ขายได้ราคาสูง และมีกำไรมาก แต่ในช่วงเทศกาลกินเจ ตลาดมีความต้องการบริโภคสุกรน้อย ทำให้ราคาสุกรต่ำ ส่งผลให้เกิดการขาดทุน

“พี่เลี้ยงหมูกี่มีกำไรมีขาดทุน ราคาดีหน่อยก็กำไรเยอะ ราคาไม่ดีก็ขาดทุนเยอะ ราคาหมูกี่ขึ้นอยู่กับคนเลี้ยงนี้แหละ กำหนดกันเอง พระนึ่งกั้นดประชุมกินข้าวกันครั้งนึงแล้วก็กำหนดราคากันตอนนั้นแหละ” (วีระ พจน์ประพันธ์, 2555)

ในด้านของจุดเริ่มต้นการประกอบอาชีพการเลี้ยงสุกรนั้น มีทั้งแบบคนที่เลี้ยงสุกรมาตั้งแต่แรกเริ่ม และแบบผู้ที่เปลี่ยนอาชีพ โดยอาชีพก่อนที่จะมาเลี้ยงสุกร ได้แก่ เลี้ยงปลา ทำไร่ ทำนา รับจ้างเพาะชิงอ่อน และรับราชการ เป็นต้น เหตุผลที่เลือกประกอบอาชีพเลี้ยงสุกร คือ ต้องการมีธุรกิจเป็นของตัวเอง ชอบในอาชีพนี้ ขาดทุนจากกิจการที่ทำก่อนหน้านี้ ได้ดูแลสิ่งมีชีวิต เป็นอาชีพที่ต่อเนื่องมาจากรุ่นพ่อ เป็นต้น

“ที่จริงก็เลี้ยงมาตั้งแต่รุ่นพ่อแล้ว แต่พ่อแต่งงานก็แยกมาเลี้ยงเอง เริ่มแรกก็เลี้ยงไม่กี่ตัว ลองผิดลองถูกมาเรื่อย ตอนนี้อยู่ในเล้าก็มีประมาณ 20,000 กว่าตัวแล้ว” (สวัสดิ์ ศักดิ์ศรีสกุล, 2555)

เงินทุนที่นำมาใช้ในการลงทุนเลี้ยงสุกรนำมาจาก 2 แหล่ง ได้แก่ ธนาคาร และ เงินส่วนตัว

1. เงินทุนที่มาจากเงินส่วนตัว คือ มาจากเงินส่วนตัวที่ได้จากการเก็บหรือเป็นมรดกจากพ่อแม่
2. เงินทุนจากธนาคาร คือ เป็นการกู้ยืมเงินจากธนาคาร แบบเบิกเงินบัญชี และต้องใช้หลักทรัพย์ในการค้ำประกัน และต้องเสียดอกเบี้ยในการกู้ยืม โดยอัตราดอกเบี้ยขึ้นอยู่กับธนาคารเป็นผู้ประกาศ

“กว่าจะมาได้ถึงขนาดนี้ พี่ผ่านมาเยอะ เงินก้อนแรกที่ต้องไปขอพ่อแม่มาตั้ง 500,000 ทำเล้าก็ 200,000 แล้ว” (วีระ พจน์ประพันธ์, 2555)

“ตอนเริ่มเลี้ยงต้องเอาทั้งบ้าน ทั้งที่ดินไปไว้แบงก์ เพื่อที่จะเอาเงินมาลงทุน ที่ดินไร่หนึ่งได้แค่ 300,000” (วันชัย ศักดิ์รัตนชัย, 2555)

รูปแบบองค์กรแบ่งเป็น 2 แบบคือ แบบครอบครัว และแบบบริษัท

1. แบบครอบครัว คือ ส่วนใหญ่เป็นรายย่อย ผู้ประกอบการเป็นเจ้าของธุรกิจเพียงผู้เดียว โดยคนในครอบครัวช่วยกันดูแลกิจการ ไม่มีการจ้างแรงงานภายนอก ส่วนใหญ่เฉลี่ยประมาณ 500-1,000 ตัว

2. แบบบริษัท คือ ส่วนใหญ่เป็นรายใหญ่ โดยมีการจดทะเบียนอยู่ในรูปบริษัทจำกัด โดยมีหุ้นส่วนส่วนน้อย 7-15 คน มีการจ้างแรงงานในการเลี้ยงสุกรประมาณ 30-100 คน ส่วนใหญ่เฉลี่ยประมาณ 3,000 – 40,000 ตัว

“ลุงเลี้ยงแค่ 600 ตัวเองไม่ใช่รายใหญ่ ก็คนในครอบครัวนี้แหละช่วยกันทำ ช่วยกันบริหาร เมืู่ลุงคอยคิดเงิน ทำบัญชี ส่วนพวกเรื่องต่างๆไป ลุงลุงจะเป็นคนดูแล แต่ถ้าเรื่องสำคัญๆ ลุงจะเป็นคนตัดสินใจทั้งหมด” (สนอง วิสูตรเมธา, 2555)

“ของผมเลี้ยงหมูประมาณ 15,000 ตัว หุ่นกับญาติๆ ตอนแรกก็ทำกันในครอบครัว เล็กๆ แต่หลัง มันเลี้ยงขึ้นเยอะเรื่อยๆ เลยจดทะเบียนเป็นบริษัท คิดว่า เพราะเงินเยอะขึ้นเรื่อยๆ ไม่อยากมีปัญหากันเองกับพวกญาติๆ” (สวัสดิ์ ศักดิ์ศรีสกุล, 2555)

ตอนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจในเรื่องประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ความรู้ความเข้าใจด้านกลุ่มประเทศสมาชิก

จากการศึกษาพบว่าเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกร ส่วนใหญ่มีความรู้และความตื่นตัวในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน เกษตรกรทราบข้อมูลเบื้องต้นว่าประเทศสมาชิกมีทั้งหมด 10 ประเทศ ได้แก่ ประเทศสิงคโปร์ อินโดนีเซีย มาเลเซีย บรูไน ฟิลิปปินส์ เวียดนาม ลาว กัมพูชา พม่า และไทย และเริ่มในปี พ.ศ. 2558 โดยมีการเปิดเสรีทางการค้าทำให้สามารถส่งออกสุกรได้ง่ายขึ้น แต่มีคู่แข่งในการเลี้ยงสุกรที่มีประสิทธิภาพในการผลิตได้แก่ เวียดนาม อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ โดยกลุ่มนี้จะเป็นกลุ่มเลี้ยงเพื่อบริโภคและส่งออกถือเป็นกลุ่มคู่แข่งที่สำคัญ ส่วนกลุ่มของประเทศ พม่า เขมร และลาวนั้นผลิตเพื่อบริโภคภายในประเทศเท่านั้น และในส่วนกลุ่มประเทศ มาเลเซีย สิงคโปร์ และบรูไน มีศักยภาพและจำนวนในการผลิตน้อย ทำให้ในกลุ่มนี้เป็นกลุ่มตลาดเป้าหมายของผู้เลี้ยงสุกร

“ที่ผมไปประชุมมา ประเทศใน AEC มี 10 ประเทศ ประเทศที่นำกลัวไม่มีเลยเพราะพันธุ์หมูและการเลี้ยงของเราดีกว่า แต่ที่ไปอบรมมาเค้าบอกว่า พวกเวียดนาม อินโด ฟิลิปปินส์ พวกนี้ก็เลี้ยงเยอะ แต่ไม่ค่อยนำกลัวเท่าไร” (สวัสดิ์ ศักดิ์ศรีสกุล, 2555)

“เอเชีย เหนือ มี 10 ประเทศ มีพวก พม่า เขมร ลาว เวียดนาม พวกนี้ แต่ในเอเชียไม่มี คู่แข่งเท่าไรหรืออก หมูเราคิดว่าเยอะ ที่น่ากลัวก็ตอนส่งไปตลาดที่จีน เพราะ จีนเน้นจำนวนหมู แต่ไม่เน้นคุณภาพ” (พิทักษ์ เกียรติเกื้อกูลชัย, 2555)

ความรู้ความเข้าใจด้านมาตรฐานวัคซีนต้องห้าม

จากการศึกษาพบว่าเกษตรกรมีความรู้เรื่องมาตรฐานอาเซียนสำหรับวัคซีนต้องห้ามคือมี 16 ชนิด ได้แก่ กลุ่มอะลิสโตโลเซีย คลอแรมฟินิคอล คลอโรฟอร์ม คลอโปรมาซิน คลอซิซิน เคน โโซน กลุ่มไนโตรฟูแรน ไดเอทิลสตีลเบสโทรล กลุ่มซัลโฟนาไมด์ กลุ่มฟลูโอโรควิโนโลน กลุ่ม ไกรโคเปปไทด์ ไคมีโตรดาโซน เมโทรนิดาโซน โรนิดาโซน อีโพรนิดาโซน กลุ่มไนโตรอิมิดา โซน เป็นต้น เนื่องจากวัคซีนกลุ่มนี้เมื่อใช้แล้วจะมีสารตกค้างในเนื้อสุกร แต่ในปัจจุบันเกษตรกรยังมีความจำเป็นในการใช้สารต้องห้ามอยู่ เนื่องจากต้องการลดความเสียหาย จากการตายของสุกร โดย เกษตรกรมีวิธีลดสารตกค้างในเนื้อสุกร โดยงดใช้ยากับสุกรก่อนขายสุกรประมาณ 20-30 วัน แต่อย่างไรก็ตามเมื่อเข้าสู่การรวมเป็นอาเซียนในปี 2558 เกษตรกรมีความจำเป็นที่ต้องเลิกใช้อย่างถาวร ตามมาตรฐานอาเซียน

จากการศึกษาพบว่าวัคซีนในปัจจุบันต้องผ่านการรองรับจากกรมปศุสัตว์ และมี มาตรฐานระดับที่ อ.ย. รองรับเกษตรกรจึงจะเลือกใช้ โดยวัคซีนที่เกษตรกรนิยมมี 3 แบบคือ วัคซีน อหิวา วัคซีนกลีบ และวัคซีนซูโด (ไวรัสชั้นสมอง) ในการทดสอบมาตรฐานของเชื้อวัคซีนนั้น จะ ทดลองกับสัตว์โดยตรง วัคซีนที่ดีต้องสามารถสร้างภูมิคุ้มกันให้สัตว์ใช้เวลา 7-15 วัน และ ภายใน 20 วันต้องสามารถคุมโรคได้ แต่สำหรับวัคซีนที่ใช้เวลาสร้างภูมิคุ้มกันมากกว่า 20 วัน จะ ถือว่าเป็นวัคซีนที่ไม่มีคุณภาพ การใช้วัคซีนประเภทนี้อาจทำให้สุกรติดโรคได้ โดยปกติการใช้ วัคซีนกับสุกรจำนวน 100 ตัว ถ้าสุกรเป็นโรคมมากกว่า 10 ตัว ถือว่าเป็นวัคซีนที่ไม่มีคุณภาพ

วัคซีนที่สำคัญอีกประเภทหนึ่งคือ วัคซีนซูโด วัคซีนประเภทนี้สร้างภูมิคุ้มกันโรคให้กับ สุกรได้น้อย เนื่องจากในตัววัคซีนมีเชื้อ 2 ประเภท คือ

1. เชื้อเป็น คือ เชื้อที่สร้างภูมิคุ้มกันโรคให้กับสุกรได้เร็ว แต่ผลของภูมิคุ้มกันจะมี ระยะเวลาคงอยู่น้อย
2. เชื้อตาย คือ เชื้อที่สร้างภูมิคุ้มกันแบบช้าๆ แต่ผลของภูมิคุ้มกันจะมีระยะเวลาคงอยู่ นาน

จากการศึกษาพบว่า วัคซีนที่เกษตรกรใช้จะมีลักษณะเป็นผง และก่อนทำการฉีดวัคซีน ให้กับสุกร จำเป็นต้องมีการผสมสื่อ โดย สื่อ แบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ

1. สื่อน้ำ คือ เป็นการใช้น้ำ ส่วนใหญ่เกษตรกรนิยมใช้น้ำกลั่น โดยนำน้ำไปเป็นตัวกลางผสมกับวัคซีน การใช้สื่อนี้จะทำให้คงสภาพของวัคซีนได้น้อย ทำให้การแสดงผลประสิทธิภาพของวัคซีนเกิดขึ้นน้อย

2. สื่อน้ำมัน คือ เป็นการใช้น้ำมันเป็นตัวกลาง ไปผสมกับวัคซีน การใช้สื่อนี้จะสามารถคงสภาพวัคซีนได้ดี ทำให้วัคซีนแสดงผลได้มาก แต่มีข้อเสียคือ มีโอกาสทำให้สุกรแพ้สื่อและอาจส่งผลให้สุกรตายได้

“เมื่อเข้าอาเซียนปี 2558 มันมีกฎระเบียบนะ การเลี้ยงหมู เห็นว่ามีพวกวัคซีนต้องห้ามไม่ให้ใช้ 16 อย่าง เพราะเขาพวกนั้นมันมีสารตกค้าง เป็นอันตราย แต่ทุกวันนี้พวกเลี้ยงสุกรทั่วไปตามบ้านเรา ก็ยังมีใช้สารต้องห้ามอยู่นะ เพราะมันจำเป็น ไม่ใช่หมูก็ตาย แต่บ้านเราก็มีวิธีไม่ให้สารตกค้าง โดยเลิกใช้ยา ก่อนขายหมูสัก 20 – 30 วัน” (สมศักดิ์ เถลิงศักดิ์คาเดช, 2555)

ความรู้ความเข้าใจด้านมาตรฐานฟาร์มสุกร

จากการศึกษาพบว่าเกษตรกรมีความรู้ในด้านของมาตรฐานฟาร์มสุกร เกษตรกรส่วนใหญ่มีฟาร์มที่มีมาตรฐานผ่านการรับรองจากกรมปศุสัตว์ ด้านที่ตั้งของฟาร์มต้องมีการคมนาคมที่สะดวก สามารถป้องกันและควบคุมโรคระบาดได้ง่าย อยู่ห่างจากแหล่งชุมชน หรือชุมชนยอมรับได้จากการทำประชาพิจารณ์ มีน้ำสะอาดให้สุกรบริโภคได้ตลอดทั้งปี ได้รับการยินยอมจากองค์การบริหารส่วนตำบล ด้านลักษณะของฟาร์ม มีขนาดที่เหมาะสม ก่อสร้างโรงเรือนอย่างมีระเบียบ ถนนที่ใช้ในการเข้าออกฟาร์มมีความสะดวก ที่พักอาศัยมีมาตรฐานและสะอาดเรียบร้อย และไม่เลี้ยงสัตว์ที่เป็นพาหะนำโรค ด้านโรงเรือนมีความเหมาะสมกับจำนวนสุกร ด้านการบำบัดน้ำเสียมีมาตรฐาน คือจะบำบัดก็บ่อก็ได้แต่บ่อสุดท้ายต้องสามารถเลี้ยงปลาได้

“เรื่องมาตรฐานของฟาร์มไม่ต้องห่วง ฟาร์มในบ้านเราทั่วไป มันอยู่ในระดับที่ดีอยู่แล้ว เพราะมันต้องมีใบอนุญาตเลี้ยงหมู พวกกรมปศุสัตว์ คอยดูแล กำหนดมาตรฐาน แล้วก็ออกไปให้อยู่ละ เรื่องมาตรฐานไม่ต้องห่วงอยู่ในระดับสากลเลยแหละ ส่วนพวกฟาร์มที่ไม่ได้มาตรฐานเค้า มีกฎให้ปรับปรุง ถ้าไม่ปรับปรุง ก็โดนสั่งห้ามเลี้ยงอยู่แล้ว” (สมศักดิ์ เถลิงศักดิ์คาเดช, 2555)

การเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

จากการศึกษาพบว่าเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกร คาดการณ์ว่าเมื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน การเลี้ยงสุกรมีแนวโน้มเป็นไปในทางที่ดีขึ้น แต่เกษตรกรรายย่อยจะได้รับผลกระทบจากนักลงทุนต่างชาติที่เข้ามาลงทุน ทำให้แย่งส่วนแบ่งทางการตลาด ทำให้เกษตรกรรายย่อยอาจต้อง

เลิกกิจการได้ โดยผลประโยชน์ส่วนใหญ่คาดว่าจะไปตกอยู่ที่เกษตรกรรายใหญ่หรือภาคบริษัท ประเทศคู่แข่งที่สำคัญของเกษตรกรเลี้ยงสุกรเมื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนได้แก่ ประเทศเวียดนาม ฟิลิปปินส์ เป็นต้น แต่เกษตรกรส่วนใหญ่ยังมั่นใจในการเลี้ยงสุกรของตนเองว่ามีประสิทธิภาพมากกว่าคู่แข่งเพราะคุณภาพซากหรือเนื้อแดงของประเทศคู่แข่งน้อยกว่า เพราะเทคโนโลยีการเลี้ยงของคู่แข่งยังไม่สามารถเลี้ยงสุกรให้มีคุณภาพได้ แต่ต้นทุนในการผลิตของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรจังหวัดนครปฐมยังสูงกว่าเมื่อเทียบกับคู่แข่ง แต่เมื่อเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนทำให้ภาคบริษัทสามารถเข้าไปลงทุนในประเทศในสมาคมเศรษฐกิจอาเซียนได้ได้แต่ในการลงทุนต้องใช้ระยะเวลาทำให้ในช่วงแรกจะยังไม่เสียเปรียบมาก ประเทศจีน ลาว กัมพูชา และพม่าเป็นประเทศเป้าหมายในการส่งออก การส่งออกไปประเทศจีนจะต้องแข่งขันกันในเรื่องของราคาเพราะประเทศจีนต้องการสุกรที่มีราคาถูกแต่ไม่เน้นคุณภาพซากทำให้การลดต้นทุนการผลิตเป็นเป้าหมายสำคัญในการเลี้ยงสุกรเพื่อส่งออกไปยังประเทศจีน การส่งออกไปประเทศลาวในปัจจุบันมีภาคบริษัทใหญ่ๆและมีการใช้เส้นสายเพื่อถ่วงน้ำหนักการค้า การส่งออกไปประเทศกัมพูชาได้ถูกจำกัดการส่งเพราะสุกรในประเทศขาดแคลนในช่วงน้ำท่วม ประเทศกัมพูชาได้นำเข้าสุกรมาจากประเทศลาวจนถึงในปัจจุบันทำให้จำนวนในการส่งออกสุกรไปประเทศกัมพูชาน้อยลงของเกษตรกรน้อยลง

“พอเข้าอาเซียน รายเล็กตายหมด เพราะต่างชาติเงินเยอะ มาลงทุนที่นึ่งเปิดฟาร์มเลี้ยงระดับ ซีพี พวกนี้มันใหญ่ ต้นทุนมันก็ถูกกว่า มันก็ขายราคาได้ดีกว่า แล้วหมูมันเยอะ แต่ถ้าพูดถึงหมู่บ้านเรานี้หมูมีคุณภาพนะก็มีโอกาสจะส่งแข่งไปขายในลาว กัมพูชา ได้ แต่ในประเทศจีน ส่งเข้าไปแข่งนี้ จะยากหน่อย เพราะพวกนั้นชอบราคาถูกไม่ชอบคุณภาพ” (ไชวัฒน์ สุริวัลย์, 2555)

จากการศึกษาพบว่าแผนการรับมือเมื่อเข้าสู่สมาคมเศรษฐกิจอาเซียนของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกร คือการลดต้นทุนการผลิตโดยเฉพาะต้นทุนค่าอาหารเพราะอาหารมีสัดส่วนมากกว่า 50% ของต้นทุนทั้งหมด เกษตรกรจะรวมตัวกันสั่งอาหาร ปริมาณมากเพื่อลดต้นทุนค่าอาหาร หรือเกษตรกรบางคนเลือกที่จะใช้วัตถุดิบทดแทนที่มีคุณค่าทางโภชนาใกล้เคียงกันมาใช้ เช่น กี๊ว ขนหม้อจิ ที่ใกล้หมดอายุ เป็นต้น เพราะราคาของวัตถุดิบทดแทนจะมาราคาถูกกว่าทำให้สามารถต้นทุนค่าอาหารได้

“แต่พอว่าพอเข้าร่วมเป็นอาเซียนแล้ว ก็ไม่ต้องกลัวจะเสียเปรียบ เพราะว่าเรื่องอาหารสัตว์ คนเลี้ยงหมูมานาน เขามีสูตรผสมอาหาร ซึ่งแต่ละฟาร์มก็มีสูตรไม่เหมือนกัน ฟาร์มพ่อจะใช้

เกี่ยวกับนมโมจิที่ใกล้หมดอายุมาแทน เพราะมันถูกกว่า ถ้าต้นทุนเราถูกก็จบละ ไม่ต้องกลัวต่างชาติ” (สมศักดิ์ เถลิงศักดิ์ดาเดช, 2555)

ตอนที่ 3 ความต้องการในการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

จากการศึกษาพบว่าความต้องการของเกษตรกรในการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนมี ดังนี้

1. เกษตรกรมีความต้องการให้ควบคุมราคาวัตถุดิบ เพราะ ราคาวัตถุดิบอาหารสัตว์มีราคาสูง แต่ราคาสุกรหน้าฟาร์มมีราคาต่ำกว่าราคาตลาด ทำให้เกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรประสบปัญหาขาดทุนจากการเลี้ยงสุกร

“สิ่งที่ผู้เลี้ยงหมูต้องการจริงๆ ก่อนเข้าอาเซียน ถ้าจากรัฐบาล ก็อยากให้ควบคุมราคาวัตถุดิบอาหารสัตว์หน่อย ให้มันถูก ช่วยลดต้นทุนให้ผู้เลี้ยงหมูบ้าง ไม่ใช่ เอาแต่ควบคุมราคาขายหมู” (พิทักษ์ เกียรติเกื้อกุลชัย, 2555)

2. เกษตรกรต้องการให้รัฐบาลลดดอกเบี้ยเงินกู้เพื่อใช้ในการลงทุนเลี้ยงสุกรเพื่อให้สามารถแข่งขันกับคู่แข่งในในตลาดสุกรได้ เนื่องจากการก้าวเข้าสู่อาเซียนในปี 2558 ทำให้มีนักลงทุนต่างชาติเข้ามาลงทุนในประเทศ ดังนั้นเกษตรกรจำเป็นต้องมีเงินทุนเพื่อใช้ในการพัฒนากิจการให้สามารถแข่งขันกับนักลงทุนต่างชาติได้

“ของผมใช้เงินแบงก์มาหมุนในกิจการ เสียดอกเบี้ยแบงก์ตลอด ถ้าลดดอกเบี้ยลง ก็จะช่วยผมได้เยอะ ผมว่าคนเลี้ยงหมูหลายคน หรือพวกธุรกิจอื่นๆ ถ้าดอกเบี้ยแบงก์ก็ลด ก็ช่วยคนทำธุรกิจได้อีกเยอะ” (สวัสดิ์ ศักดิ์ศรีสกุล, 2555)

3. เกษตรกรมีความต้องการให้ราคาของสุกรหน้าฟาร์มมีความเสถียรภาพ เพราะการผันผวนของราคาสุกรทำให้เกษตรกรขาดทุนจากการเลี้ยงสุกร เช่น ราคาสุกรซื้อมาตัวละ 2,000 บาท ค่าอาหารประมาณ 3,000 บาท ค่าวัคซีนประมาณ 500-1,000 บาท รวมต้นทุนประมาณ 5,500-6,000 บาท แต่ช่วงราคาสุกรตกต่ำสามารถขายได้เพียงตัวละประมาณ 5,000 บาท

“ผมว่านะราคาหมู มันผันผวนเหลือเกิน บางทีกำไร บางทีขาดทุน มันทำให้วางแผนหลายดำเนินงานยาก ถ้าเป็นไปได้ก็อยากจะทำให้ช่วยควบคุมราคาให้มันเสถียรภาพ หน่อย” (สวัสดิ์ ศักดิ์ศรีสกุล, 2555)

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค

จุดแข็งของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรมีดังนี้

1. สายพันธุ์สุกรที่เลี้ยงมีการพัฒนาที่ดีทำให้ได้คุณภาพซากที่ดี เนื่องจากเกษตรกรเลี้ยงสุกรมีการเลี้ยงสุกรมายาวนานทำให้ได้ลองผิดลองถูกในการผสมสุกรข้ามสายพันธุ์ ทำให้ได้สุกรที่มีคุณภาพ โตเร็ว และให้คุณภาพซากดี

“ลู่จุดแข็งของเรา คือพวกคุณภาพซากของเรามันมีคุณภาพสูง เนื้อแดงเยอะ ไขมันน้อย ซึ่งกว่าจะมาได้ระดับนี้ต้องใช้ประสบการณ์การเลี้ยง การผสมพันธุ์ ลองผิดลองถูก ของพวกนี้ไม่ใช่ง่ายๆนะ ต้องเป็นสูตร มาจากรุ่นพ่อรุ่นแม่รุ่น” (สนอง วิศรุตเมธา, 2555)

2. ฟาร์มสุกรมีมาตรฐานตามที่กรมปศุสัตว์กำหนด ทำให้ฟาร์มเลี้ยงสุกรมีมาตรฐานมากกว่าประเทศเพื่อนบ้าน มีการใช้เทคโนโลยีการเลี้ยงสุกรในห้องแอร์ในฟาร์มขนาดใหญ่ ทำให้สุกรมีความเป็นอยู่ที่ดีทำให้ลดการสูญเสียในการเลี้ยง และทำให้สุกรโตเร็วลดระยะเวลาในการเลี้ยงสุกร

“ฟาร์มบ้านเรามันมีมาตรฐานอยู่แล้ว มีกรมปศุสัตว์คอยตรวจ คุมมาตรฐาน ฟาร์มไม่ดีเค้าก็ต้องให้แก้ไข เค้าเรียกว่าได้มาตรฐานระดับสากล อย่างฟาร์มของพี่ นี่เลี้ยงแบบติดแอร์เลยนะ ควบคุมอุณหภูมิ ให้หมูมันโต เร็ว ที่สำคัญไม่มีโรค” (วันชัย สักคีร์ตันชัย, 2555)

3. เกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรมีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับวัตถุดิบอาหารสัตว์ เนื่องจากว่ามีการพัฒนาและปรับปรุงสูตรของส่วนผสมให้มีความเหมาะสมกับสุกร ทำให้สุกรมีการเจริญเติบโตที่ดี และได้เนื้อสุกรที่มีคุณภาพ

“อาหารของเรานี้นะ มีการผสมอาหารให้หมูกินเองส่วนหนึ่ง มีสูตร โดยเฉพาะเพื่อให้หมูมันโตเร็วและมีเนื้อดี เพราะบางทีอาหารสำเร็จรูปหรืออาหารที่ซื้อเค้ามันมีสารอาหารไม่พอ” (สมศักดิ์ เถลิงศักดิ์คาเดช, 2555)

จุดอ่อนของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกร มีดังนี้

1. ต้นทุนการผลิตที่สูง ราคาวัตถุดิบในการผสมอาหารมีราคาแพงแต่เงินทุนของเกษตรกรมีน้อย เมื่อถึงเวลาที่วัตถุดิบในการผสมอาหารสุกรถูกเกษตรกรรายย่อยไม่มีเงินทุนที่จะซื้อวัตถุดิบในราคาถูกในปริมาณมาก เกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรต้องซื้อวัตถุดิบในราคาแพง

“จุดอ่อนสำคัญเลยที่ว่าเกี่ยวกับต้นทุนนะ เพราะวัตถุดิบอาหารสัตว์รัฐไม่มีการควบคุม ราคาที่สูงเอา สูงเอา ทำให้ต้นทุนมันสูง แล่นั้นไม่พอรัฐยังมากดราคาดอกอีก ทุ้งๆที่ราคาดลาดมันน่าจะสูงกว่านี้ได้อีก” (วิระ พจน์ประพันธ์, 2555)

2. เกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรยังไม่สามารถรวมตัวกันเป็นกลุ่มใหญ่ไม่ได้ทำให้ไม่สามารถแข่งขันกับภาคบริษัทได้ และมีอำนาจในการต่อรองต่ำเมื่อเทียบกับภาคบริษัท

“ที่ว่าพวกคนเลี้ยงหมูรายย่อย เสียเปรียบ เพราะพวกต้นทุนวัตถุดิบราคาสูง ซึ่อย่างน้อยก็ได้ราคาปกติ แทนที่จะรวมกันเป็นกลุ่มก้อน รวมกันซื้อเยอะๆ จะได้ต่อรองราคาซื้ออาหารได้มั่ง” (วิระ พจน์ประพันธ์, 2555)

3. เกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรไม่มีความรู้ในด้านการตลาดที่จะสามารถวางแผนเพื่อแข่งขันกับประเทศคู่แข่งที่เข้ามาเมื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนได้

“เลี้ยงๆไปตามความรู้ที่มี ไม่ได้วางแผนอะไรมาก พอเข้าเออีซีแล้วอยู่ไม่ได้ก็เลิก ทุกวันนี้ก็ดูแล้วว่าหมูจะขึ้นหรือลงเวลาหมูโต แต่ก็เดาไม่ค่อยได้หรอก ขาดทุนก็มี กำไรก็มี” (สนอง วิสูตรเมธา, 2555)

โอกาสของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรมีดังนี้

1. มีความได้เปรียบคู่แข่งในเรื่องของพันธุ์สุกรที่ได้รับความยอมรับจากหลายๆประเทศว่ามีคุณภาพ รวมไปถึงมาตรฐานฟาร์มสุกรที่มีมาตรฐานที่สูงกว่าคู่แข่ง

“โอกาส ผมว่าน่ามีหลายอย่างนะ เช่น พันธุ์หมูนี้ของบ้านเราต่างประเทศเขายอมรับนะ เป็นพันธุ์ที่มีคุณภาพแหละ เนื้อแดงเยอะ ไขมันน้อย และก็อย่างที่บอกฟาร์มในบ้านเรามาตรฐานสูงกว่าประเทศคู่แข่งอยู่เยอะ” (สวัสดิ์ ศักดิ์ศรีสกุล, 2555)

2. การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนมีจำนวนผู้บริโภคมากขึ้นและมีตลาดที่กว้างขึ้นกำลังในการซื้อมากขึ้น ทำให้สามารถที่จะมีโอกาสที่จะขยายตัวของธุรกิจได้

“พอว่าเมื่อเข้าอาเซียน คนก็เยอะขึ้นนะ จากประเทศไทย หกสิบกว่าล้านคน พอเข้าปุบ คนเพิ่มเป็นตั้งก็ร้อยล้านก็ไม่รู้ กลุ่มลูกค้าก็เยอะขึ้น โอกาสขายก็มากขึ้น พอว่าจากเดิมๆเลี้ยงหมู พันสองพัน จะกลายเป็นเลี้ยงเป็นหมื่นตัวก็ได้” (สมศักดิ์ เถลิงศักดิ์คาเดช, 2555)

อุปสรรคของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรมีดังนี้

1. รัฐบาลมีการเข้ามาแทรกแซงราคาสุกรมีชีวิต ราคาสุกรมีชีวิตไม่อยู่ในราคาที่ควรจะเป็น ในปัจจุบันเกษตรกรจะต้องขายสุกรในราคาที่ขาดทุน ทำให้ในอนาคตเกษตรกรรายย่อยมีโอกาสที่จะต้องเลิกเลี้ยงสุกรได้

“อุปสรรคจริงๆมันไม่ได้มาจากชาวต่างชาติหรือใครหรอก มันมาจากรัฐบาลนี่แหละ กดราคาเหลือเกิน ควบคุมอยู่นั่นแหละ บางที่ขาดทุนก็ต้องขาย อนาคตที่ว่ารายเล็กๆเลิกกันหมดอยู่ไม่ได้หรอก” (พิทักษ์ เกียรติเกื้อกุลชัย, 2555)

2. การแข่งขันจากประเทศคู่แข่งในอาเซียนในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนทำให้เกิดเขตการค้าเสรี ประเทศคู่แข่งมีต้นทุนการผลิตที่ต่ำกว่าทำให้ผู้บริโภคมีโอกาสที่จะต้องการเนื้อสุกรในราคาที่ถูกลงแต่ไม่เน้นที่คุณภาพเนื้อสุกร

“ที่สำคัญเลยคือคู่แข่ง เปิดเสรีการค้า คู่แข่งก็มากขึ้น และหมู่บ้านเราก็มีคุณภาพ ถือเป็นจุดแข็งนะ แต่บางประเทศเน้นบริโภคแบบๆชอบลูกๆนี่ดี แบบนี้ก็ถือเป็นอุปสรรคได้นะ เพราะบางประเทศต้นทุนถูกกว่าเรา ก็ขายถูกกว่า เราก็เสียเปรียบ” (สวัสดิ์ ศักดิ์ศรีสกุล, 2555)

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถสรุป จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค ได้ดังตาราง

<p>จุดแข็ง</p> <ul style="list-style-type: none"> - สายพันธุ์สุกรที่เลี้ยงมีพันธุ์ที่ดี - ฟาร์มสุกรมีมาตรฐาน - เกษตรกรมีความเชี่ยวชาญด้านวัตถุดิบอาหารสัตว์ 	<p>จุดอ่อน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ต้นทุนราคาวัตถุดิบอาหารสัตว์สูง - เกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรรวมตัวกันไม่ได้ - เกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรไม่มีความรู้ในด้านการตลาด
<p>โอกาส</p> <ul style="list-style-type: none"> - คู่แข่งมีสายพันธุ์ที่คุณภาพซากต่ำกว่า - เมื่อเข้าสู่อาเซียนทำให้กลุ่มลูกค้ามากขึ้น 	<p>อุปสรรค</p> <ul style="list-style-type: none"> - รัฐบาลมีการแทรกแซงราคาสุกร - การมีคู่แข่งเพิ่มขึ้นจากประเทศในอาเซียน

ตารางที่ 1 ตารางสรุป จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค ของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกร

สรุปคือ เกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรมีการเลี้ยงสุกรที่มีมาตรฐานและคุณภาพมากกว่าประเทศคู่แข่งในอาเซียนแต่ เกษตรกรยังเสียเปรียบในด้านของต้นทุนการผลิต เกษตรกรมีการขาดทุนจากราคาสุกรที่ตกต่ำเพราะการแทรกแซงของรัฐบาลทำให้เกษตรกรรายย่อยไม่สามารถที่จะเลี้ยงสุกรต่อไปได้ การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนทำให้มีตลาดที่จะรองรับสุกรมากขึ้นและต่างประเทศให้การยอมรับในคุณภาพของสุกรไทย แต่ต้นทุนการผลิตที่สูงทำให้เกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรไม่สามารถแข่งขันด้านราคาได้

ตอนที่ 5 แนวทางการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

รวมตัวของกลุ่มผู้เลี้ยงสุกร คือ เพื่อให้เป็นกลุ่มพันธมิตรทางการค้าภายในกลุ่มผู้เลี้ยงสุกรในนครปฐม เพื่อสร้างอำนาจการต่อรองในการซื้อวัตถุดิบจากผู้ผลิตรายใหญ่ โดยการรวมกลุ่มซื้อในปริมาณมาก โดยผู้ให้ข้อมูลให้เหตุผล 2 ประการคือ

1. ในการซื้อวัตถุดิบอาหารสัตว์จำนวนมาก ทำให้ผู้ค้าวัตถุดิบเสียต้นทุนในการขนส่งน้อยลง ทำให้ราคาของวัตถุดิบอาหารสัตว์มีราคาถูกลง
2. การรวมกลุ่มกันของผู้เลี้ยงสุกรทำให้มีอำนาจการต่อรองราคาจากผู้ขายวัตถุดิบได้ เนื่องจากทำให้ผู้ค้าวัตถุดิบสนใจมาติดต่อขายหลายราย

“การเตรียมความพร้อมนี้ พี่ว่าอย่างแรกเลยนะ ต้องรวมตัวกันให้แน่น แล้วรวมตัวกันซื้ออาหาร ซื้ออะๆก็ได้ราคาถูก แล่นี่ก็ลดต้นทุนแล้ว แต่ว่าแต่ละคนก็ออกแนวทางวิชากลัวคนอื่นได้ตัวเลขรวมกันไม่ได้ซักที ถ้าเป็นไปได้ต้องทำให้ได้ก่อนปี 2558” (วีระ พจน์ประพันธ์, 2555)

ใช้การเลี้ยงสุกรแบบโรงเรือนระบบปิด เพื่อเพิ่มคุณภาพสุกรให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น คือ เป็นการเลี้ยงสุกรในห้องที่เป็นโรงเรือนปิด และควบคุมสภาพอากาศให้พอเหมาะกับความต้องการของสุกร ทำให้สุกรไม่เครียด เจริญเติบโตเร็ว และสามารถป้องกันการโรคระบาด แต่การเลี้ยงสุกรแบบ โรงเรือนระบบปิดมีการลงทุนในการสร้างโรงเรือนที่สูง ดังนั้นจำเป็นต้องลดจำนวนการเลี้ยงสุกรลง เพื่อลดต้นทุนและทำให้สามารถดูแลสุกร ได้อย่างใกล้ชิดได้มากขึ้น ทำให้สุกรมีคุณภาพสูง

“เทคนิคอีกอย่างคือเลี้ยงหมูอิวลิป เลี้ยงแบบนี้ทำให้หมูไม่เครียดเลี้ยงแล้วโตเร็วขึ้น ได้อัตรากาการแลกเปลี่ยนอาหารต่อน้ำหนักสูง ทำให้หมูที่มีคุณภาพ แต่ลงทุนสูงและก็เสียค่าไฟแพง แต่มันก็คุ้มถ้าจะเลี้ยงหมูส่งนอก” (สมศักดิ์ เถลิงศักดิ์, 2555)

ลดขนาดของกิจการเลี้ยงสุกรลง และเพิ่มช่องทางการสร้างรายได้คือ ลดความเสี่ยงทางการเลี้ยงสุกร เนื่องจากราคาสุกรมีความผันผวนสูง ประกอบกับรองรับการเข้ามาลงทุนเลี้ยงสุกรของชาวต่างชาติ โดยจะเพิ่มช่องทางการสร้างรายได้ โดยเน้นที่การค้าวัตถุดิบอาหารสัตว์ให้กับกลุ่มผู้ลงทุนชาวต่างชาติที่เข้ามา พวกกลุ่มพืช มันสำปะหลัง ข้าวโพด รำ และ ถั่วเหลือง ซึ่งผู้เลี้ยงสุกรมีความชำนาญเกี่ยวกับอาหารใช้เลี้ยงสุกรในประเทศไทย โดยจะขายให้กับชาวต่างชาติที่เข้ามาลงทุนเลี้ยงสุกรในประเทศไทย

“ผมว่าในตอนนี้อาจหาหมันผันผวนสูง แล้วถ้าต่างชาติเข้ามาจะยิ่งผันผวนหนัก ผมคิดว่าควรที่จะลดจำนวนหมูลง แล้วหาทางเลือกอื่นแทน อย่างตอนนี้อาหารที่ผมผสมเองก็ทำให้หมูโตดี ตอนนี้ก็มีคนมาขอแบ่งซื้อซึ่งผมคิดว่าถ้าต่างชาติเข้ามาผมก็ว่าจะทำขายต่างชาติ ” (สวัสดิ์ศักดิ์ศรีสกุล, 2555)

จัดตั้งคณะตัวแทนผู้เลี้ยงสุกร คือ การจัดตั้งคณะตัวแทนที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นเพื่อเข้าไปปรึกษาปัญหาแก่รัฐบาลเพื่อหาทางออกในการแก้ไขปัญหาการตกต่ำจากการแทรกแซงราคาของสุกร

“อย่างที่บอก รัฐบาลนี้ตัวปัญหาเลย ชอบมากตรากาหน้าฟาร์ม แต่ค่าวัตถุดิบ ค่าอาหาร ค่ายาไม่ลด พี่ว่าน่าจะมืองค์กรหรือตัวแทนคนเลี้ยงหมูเข้าไปพูดคุย ทำข้อตกลงกับรัฐบาล หรือให้ส่งเป็น ส.ส. ชะเลย” (วิระ พจน์ประพันธ์, 2555)

ทำธุรกิจสุกรแบบครบวงจร คือ เริ่มทำตั้งแต่การผลิตวัตถุดิบอาหารสุกรเอง เลี้ยงสุกรเอง เชือดสุกรเอง และขายสุกรเอง โดยการผลิตวัตถุดิบอาหารเองและการเลี้ยงเอง นั้น จะสามารถทำให้ควบคุมต้นทุน และคุณภาพของสุกรได้ ในส่วนของการเชือดสุกรเองนั้นจะเป็นการลดต้นทุนในด้านการขนส่งและในส่วนของการขายสุกรจะสามารถทำให้ยึดกลุ่มลูกค้าและฐานผู้บริโภคได้

“ก็ว่าจะทำแบบครบวงจรเองเลย ทำอาหารเอง เลี้ยงเอง ฆ่าเอง ขายเอง แปรรูปเอง เปิดร้านสร้างแบรนด์เองเลย ว่าจะทำเรื่องกึ่งเบงก้อยู่ เพราะถ้า AEC เข้ามานะเราก็มีโอกาสที่จะขายเพิ่มได้ได้อีก” (สมชาย ปรีชาบริสุทธุ์กุล, 2555)

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

งานวิจัยนี้เพื่อเป็นการศึกษาถึงความรู้ ความเข้าใจ และความต้องการในการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกร ในเขตเทศบาลนคร จังหวัดนครปฐม และ เพื่อศึกษา จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค และความพร้อมเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกร ในจังหวัดนครปฐม ข้อมูลประกอบด้วย ความเป็นมาของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกร ความรู้ความเข้าใจในเรื่องประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ความต้องการในการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกร และจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค ในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของการเลี้ยงสุกรในจังหวัดนครปฐม ตามลำดับ ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

ความเป็นมาของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกร

จากการศึกษาพบว่าเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรเลี้ยงสุกรมา ตั้งแต่ 5 – 40 ปี มีการเลี้ยงสุกร ตั้งแต่ 500 – 20,000 ตัว รายได้ต่อเดือนโดยประมาณไม่สามารถกำหนดได้ เพราะราคาของสุกรขึ้นลงทุกวันพระ ถ้าราคาสุกรต่ำก็ขาดทุน แต่ถ้าราคาสุกรสูงมากก็ได้กำไรมาก มีทั้งเลี้ยงสุกรมาตั้งแต่แรกเริ่ม และคนที่เปลี่ยนอาชีพ อาชีพก่อนที่มาเลี้ยงสุกร ได้แก่ เลี้ยงปลา ทำไร่ รับจ้างเพาะจึงอ่อน และรับราชการ เป็นต้น เหตุผลที่เลือกอาชีพเลี้ยงสุกร คือ ต้องการมีธุรกิจเป็นของตัวเอง ชอบในอาชีพนี้ ขาดทุนจากกิจการที่ทำก่อนหน้านี้ ได้ดูแลสิ่งมีชีวิต เป็นอาชีพที่ต่อเนื่องมาจากรุ่นพ่อ เป็นต้น เงินทุนที่นำมาใช้ในการลงทุนเลี้ยงสุกรนำมาจาก 2 แหล่ง ได้แก่ ธนาคาร และ เงินส่วนตัว รูปแบบองค์กร ถ้าเป็นรายย่อยเป็นธุรกิจแบบครอบครัวช่วยกันดูแลกิจการ ถ้าเป็นรายใหญ่มี 2 แบบ คือ รูปแบบครอบครัว และ รูปแบบบริษัท

ความรู้ความเข้าใจในเรื่องประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

จากการศึกษาพบว่าเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรมีความรู้และความตื่นตัวในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน เกษตรกรทราบข้อมูลเบื้องต้นว่าประเทศสมาชิกมีทั้งหมด 10 ประเทศ ได้แก่ ประเทศสิงคโปร์ อินโดนีเซีย มาเลเซีย บรูไน ฟิลิปปินส์ เวียดนาม ลาว กัมพูชา พม่า และไทย และเริ่มในปี พ.ศ. 2558 มีการเปิดเสรีทางการค้าทำให้สามารถส่งออกสุกรได้ง่ายขึ้น

จากการศึกษาพบว่าเกษตรกรมีความรู้ในเรื่องมาตรฐานอาเซียนสำหรับวัคซีนต้องห้าม 16 ชนิด ได้แก่ กลุ่มอะลิสโตโลเซีย คลอแรมฟินิคอล คลอโรฟอร์ม คลอโปรมาซิน คลอซิซิน เคนโซน กลุ่มไนโตรฟูแรน ไดเอทิลสตีลเบสโทรล กลุ่มซัลโฟนาไมด์ กลุ่มฟลูโอโรควิโนโลน กลุ่มไกรโคเปปไทด์ โคมิโตรคาโซน เมโทรนิดาโซน โรนิดาโซน อีโพรนิดาโซน กลุ่มไนโตรอิมิดาโซน เป็นต้น แต่ในสุกรบางตัวเกษตรกรยังมีการใช้สารต้องห้ามอยู่ เพราะจำเป็นต้องใช้เพื่อไม่ให้เกิดความเสียหาย และงดใช้ยาก่อนก่อนที่ขายสุกรประมาณ 20-30 วัน และวัคซีนสำคัญในสุกรของเกษตรกรใช้วัคซีนที่ผ่านการรับรองจากกรมปศุสัตว์ และ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา วัคซีนที่สำคัญมี 3 แบบคือ วัคซีนอหิวา วัคซีนกิบ วัคซีนซูโด (ไวรัสซึ้นสมอง) วัคซีนแต่ละชนิดมีการทดสอบเชื้อวัคซีนว่าได้มาตรฐานตามที่กำหนดหรือไม่ เมื่อใช้วัคซีนแล้วภูมิคุ้มกันขึ้นเมื่อไหร่ปกติใช้เวลา 7-15 วัน และภายใน 20 วันต้องคุมโรคได้แล้ว แต่ถ้าผ่าน 20 วันไปแล้วจาก 22 วันถึง 1 เดือนแสดงว่าคุมโรคได้ไม่เต็มที่ ทำให้สุกรติดอาจโรคได้ การเป็นโรคถ้าจาก 100 ตัว เป็นโรค 10 ตัวก็ถือว่าเป็นโรคแล้ว ถ้าการฉีดวัคซีนแล้วมีซูโด กดภูมิทำให้โอกาสที่สร้างภูมิคุ้มกันโรคได้น้อย ซูโดมีเชื่อเป็นกับเชื่อตาย เชื่อเป็นสร้างภูมิได้เร็วแต่ภูมิก็ตกเร็ว เชื่อเป็นสร้างภูมิช้าและภูมิตกช้า วัคซีนมีสื่อ 2 แบบคือ สื่อน้ำกับสื่อน้ำมัน สื่อน้ำเป็นสื่อที่ผสมกันมาในรูปน้ำ คงสภาพของวัคซีนได้น้อย และสื่อน้ำมันคงสภาพของวัคซีนได้ดีกว่าแต่การฉีดด้วยน้ำมันมีโอกาสทำให้สุกรแพ้สื่อได้ ถ้าแก้ไขไม่ทันสุกรก็ตาย

จากการศึกษาพบว่าเกษตรกรมีความรู้ในด้านของมาตรฐานฟาร์มสุกร เกษตรกรส่วนใหญ่มีฟาร์มที่มีมาตรฐานผ่านการรับรองจากกรมปศุสัตว์ ด้านที่ตั้งของฟาร์มต้องมีการคมนาคมที่สะดวก สามารถป้องกันและควบคุมโรคระบาดได้ง่าย อยู่ห่างจากแหล่งชุมชน หรือชุมชนยอมรับได้จากการทำประชาพิจารณ์ มีน้ำสะอาดให้สุกรบริโภคได้ตลอดทั้งปี ได้รับการยินยอมจาก องค์การบริหารส่วนตำบล ด้านลักษณะของฟาร์ม มีขนาดที่เหมาะสม ก่อสร้างโรงเรือนอย่างมีระเบียบ ถนนที่ใช้ในการเข้าออกฟาร์มมีความสะดวก ที่พักอาศัยมีมาตรฐานและสะอาดเรียบร้อย และไม่เลี้ยงสัตว์ที่เป็นพาหะนำโรค ด้านโรงเรือนมีความเหมาะสมกับจำนวนสุกร ด้านการบำบัดน้ำเสียมีมาตรฐาน คือบำบัดก็บ่อก็ได้แต่บ่อดูดท้ายต้องสามารถเลี้ยงปลาได้

จากการศึกษาพบว่าเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรคาดการณ์ว่าเมื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนการเลี้ยงสุกรเป็นไปในทางที่ดีขึ้นแต่เกษตรกรรายย่อยได้รับผลกระทบจนอาจต้องเลิกกิจการทำให้ผลประโยชน์ไปตกอยู่ที่เกษตรกรรายใหญ่หรือภาคบริษัท ประเทศคู่แข่งที่สำคัญของเกษตรกรเลี้ยงสุกรเมื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนได้แก่ ประเทศ เวียดนาม ฟิลิปปินส์ เป็นต้น แต่เกษตรกรยังมั่นใจในการเลี้ยงสุกรของประเทศไทยว่ามีประสิทธิภาพมากกว่าคู่แข่งเพราะคุณภาพซากหรือเนื้อแดงของประเทศคู่แข่งน้อยกว่าของไทยเพราะเทคโนโลยีการเลี้ยงของคู่แข่งยัง

ผู้ประเทศไทยไม่ได้ แต่ต้นทุนในการผลิตของประเทศไทยยังสูงกว่าเมื่อเทียบกับคู่แข่ง แต่เมื่อเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนทำให้ภาคบริษัทสามารถเข้าไปลงทุนในประเทศในสมาคมเศรษฐกิจอาเซียนได้ได้แต่ในการลงทุนต้องใช้ระยะเวลาทำให้ในช่วงแรกยังไม่เสียเปรียบมาก ประเทศจีน ลาว กัมพูชา และพม่าเป็นประเทศเป้าหมายในการส่งออก การส่งออกไปประเทศจีนต้องแข่งขันกันในเรื่องของราคาเพราะประเทศจีนต้องการสุกรที่มีราคาถูกแต่ไม่เน้นคุณภาพซากทำให้การลดต้นทุนการผลิตเป็นเป้าหมายสำคัญในการเลี้ยงสุกรเพื่อส่งออกไปยังประเทศจีน การส่งออกไปประเทศลาวในปัจจุบันมีภาคบริษัทใหญ่ๆและมีการใช้เส้นสายเพื่อกีดกันทางการค้า การส่งออกไปประเทศกัมพูชาได้ถูกจำกัดการส่งเพราะสุกรในประเทศขาดแคลนในช่วงน้ำท่วม ประเทศกัมพูชาได้นำเข้าสุกรมาจากประเทศลาวจนถึงในปัจจุบันทำให้จำนวนในการส่งออกสุกรไปประเทศกัมพูชาของเกษตรกรลดน้อยลง

จากการศึกษาพบว่าแผนการรับมือเมื่อเข้าสู่สมาคมเศรษฐกิจอาเซียนของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกร คือการลดต้นทุนการผลิตโดยเฉพาะต้นทุนค่าอาหารเพราะอาหารมีสัดส่วนมากกว่า 50% ของต้นทุนทั้งหมด เกษตรกรรวมตัวกันสั่งอาหารปริมาณมากเพื่อลดต้นทุนค่าอาหาร หรือเกษตรกรบางคนเลือกใช้วัสดุคืบทดแทนที่มีคุณค่าทางโภชนาใกล้เคียงกันมาใช้ เช่น กี๋ยว ขนมโม่จิ ที่ใกล้หมดอายุ เป็นต้น เพราะราคาของวัสดุคืบทดแทนมาราคาถูกกว่าทำให้สามารถต้นทุนค่าอาหารได้

ความต้องการในการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

จากการศึกษาพบว่าความต้องการของเกษตรกรในการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนมี ดังนี้

1. ราคาวัตถุดิบค่าอาหารสัตว์มีราคาสูงเกษตรกรมีความต้องการให้มีการควบคุมราคาวัตถุดิบเหมือนกับที่รัฐบาลมีการควบคุมราคาสุกรหน้าฟาร์ม
2. เกษตรกรต้องการให้มีการลดดอกเบี้ยเงินกู้เพื่อใช้ในการลงทุนเลี้ยงสุกรเพื่อให้สามารถแข่งขันกับคู่แข่งในตลาดสุกรได้
3. เกษตรกรมีความต้องการให้ราคาของสุกรหน้าฟาร์มมีความเสถียรภาพ เพราะการผันผวนของราคาสุกรทำให้เกษตรกรขาดทุนจากการเลี้ยงสุกร

การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค

จุดแข็งของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรมีดังนี้

1. สายพันธุ์สุกรที่เลี้ยงมีการพัฒนาที่ดีทำให้ได้คุณภาพซากที่ดี เนื่องจากเกษตรกรเลี้ยงสุกรมีการเลี้ยงสุกรมานานทำให้ได้ลองผิดลองถูกในการผสมสุกรข้ามสายพันธุ์ ทำให้ได้สุกรที่มีคุณภาพ โตเร็ว และให้คุณภาพซากดี
2. ฟาร์มสุกรมีมาตรฐานตามที่กรมปศุสัตว์กำหนด ทำให้ฟาร์มเลี้ยงสุกรมีมาตรฐานมากกว่าประเทศเพื่อนบ้าน มีการใช้เทคโนโลยีการเลี้ยงสุกรในห้องแอร์ในฟาร์มขนาดใหญ่ ทำให้สุกรมีความเป็นอยู่ที่ดีทำให้ลดการสูญเสียในการเลี้ยง และทำให้สุกรโตเร็วลดระยะเวลาในการเลี้ยงสุกร
3. อาหารที่ใช้ในการเลี้ยงสุกร โปรตีนดีทำให้สุกรโตเร็ว

จุดอ่อนของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกร มีดังนี้

1. ต้นทุนการผลิตที่สูง ราคาวัตถุดิบในการผสมอาหารมีราคาแพงแต่เงินทุนของเกษตรกรมีน้อย เมื่อถึงเวลาที่วัตถุดิบในการผสมอาหารสุกรถูกเกษตรกรรายย่อยไม่มีเงินทุนที่ซื้อวัตถุดิบในราคาถูกในปริมาณมาก เกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรต้องซื้อวัตถุดิบในราคาแพง
2. เกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรยังไม่สามารถรวมตัวกันเป็นกลุ่มใหญ่ไม่ได้ทำให้ไม่สามารถแข่งขันกับภาคบริษัทได้ และมีอำนาจในการต่อรองต่ำเมื่อเทียบกับภาคบริษัท
3. เกษตรกรไม่มีความรู้ในด้านการตลาดที่จะสามารถแข่งขันกับประเทศคู่แข่งได้เมื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

โอกาสของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรมีดังนี้

1. มีความได้เปรียบคู่แข่งในเรื่องของพันธุ์สุกรที่ได้รับความยอมรับจากหลายๆประเทศว่ามีคุณภาพ รวมไปถึงมาตรฐานฟาร์มสุกรที่มีมาตรฐานที่สูงกว่าคู่แข่ง
2. การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนมีจำนวนผู้บริโภคมากขึ้นและมีตลาดที่กว้างขึ้นกำลังในการซื้อมากขึ้น ทำให้สามารถที่มีโอกาสที่ขยายตัวของธุรกิจได้

อุปสรรคของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรมีดังนี้

1. รัฐบาลมีการเข้ามาแทรกแซงราคาสุกรมีชีวิต ราคาสุกรมีชีวิตไม่อยู่ในราคาที่ควรเป็นในปัจจุบันเกษตรกรต้องขายสุกรในราคาที่ขาดทุน ทำให้ในอนาคตเกษตรกรรายย่อยมีโอกาสที่ต้องเลิกเลี้ยงสุกรได้

2. การแข่งขันจากประเทศคู่แข่งในอาเซียนในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนทำให้เกิดเขตการค้าเสรี ประเทศคู่แข่งมีต้นทุนการผลิตที่ทำกว่าทำให้ผู้บริโภคมองโอกาสที่ต้องการเนื้อสุกรในราคาที่ถูกแต่ไม่เน้นที่คุณภาพเนื้อสุกร

สรุปคือ เกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรมีการเลี้ยงสุกรที่มีมาตรฐานและคุณภาพมากกว่าประเทศคู่แข่งในอาเซียนแต่ เกษตรกรยังเสียเปรียบในด้านของต้นทุนการผลิต เกษตรกรมีการขาดทุนจากราคาสุกรที่ตกต่ำเพราะการแทรกแซงของรัฐบาลทำให้เกษตรกรรายย่อยไม่สามารถที่เลี้ยงสุกรต่อไปได้ การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนทำให้มีตลาดที่รองรับสุกรมากขึ้นและต่างประเทศให้การยอมรับในคุณภาพของสุกรไทย แต่ต้นทุนการผลิตที่สูงทำให้เกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรไม่สามารถแข่งขันด้านราคาได้

แนวทางการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

- 1) รวมตัวของกลุ่มผู้เลี้ยงสุกร เพื่อให้เป็นกลุ่มพันธมิตรทางการค้าภายในกลุ่มผู้เลี้ยงสุกรในนครปฐม เพื่อสร้างอำนาจการต่อรองในการซื้อวัตถุดิบจากผู้ผลิตรายใหญ่
- 2) เลี้ยงสุกรแบบโรงเรือนระบบปิด เพื่อเพิ่มคุณภาพสุกรให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
- 3) ลดขนาดของกิจการเลี้ยงสุกรลง และเพิ่มช่องทางการสร้างรายได้
- 4) การจัดตั้งคณะตัวแทนที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นเพื่อเข้าไปปรึกษาปัญหากับรัฐบาลเพื่อหาทางออกในการแก้ไขปัญหาราคาสุกรตกต่ำ
- 5) ทำธุรกิจสุกรแบบครบวงจร ตั้งแต่ผลิตวัตถุดิบอาหารจนถึงการเชือดสุกรและนำไปขายแก่ผู้บริโภค

อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาความรู้ ความเข้าใจ และความต้องการในการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกร ในเขตเทศบาลนคร จังหวัดนครปฐม เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาถึงความรู้ ความเข้าใจ และความต้องการในการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกร ในเขตเทศบาลนคร จังหวัดนครปฐม 2) เพื่อศึกษา จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค ด้านความพร้อมเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกร ในเขตเทศบาลนคร จังหวัดนครปฐม 3) เพื่อเสนอแนวทางในการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกร ในเขตเทศบาลนคร จังหวัดนครปฐม

ผลการศึกษาพบว่าเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรไม่สามารถกำหนดรายได้อัตโนมัติ เพราะราคาของสุกรมีการขึ้นลงตลอดเวลา ทำให้เกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรมีความเสี่ยงต่อการขาดทุนในการเลี้ยงสุกรได้ สอดคล้องตามแนวคิดเกี่ยวกับการประกอบการ (จรรยา โกสีย์ไกรนิรมล, 2543) ที่ให้ความหมายของผู้ประกอบการไว้ว่า ผู้ประกอบการ คือบุคคลที่ยอมรับความเสี่ยงตั้งองค์กรธุรกิจขึ้นมาเพื่อหวังผลกำไรจากการลงทุน เกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของมาตรฐานอาเซียนสำหรับวัคซีนต้องห้ามที่มีสารตกค้างในสุกร มีความสอดคล้องกับมาตรการหลักในการส่งเสริมความปลอดภัยหลักของอาหาร (กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ, 2554) ที่เน้นความสำคัญเรื่องการรับรองความปลอดภัยของอาหาร เพื่อให้เกษตรกรมีผลประกอบการที่ดีขึ้นผลที่ได้จะทำการวิเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค สอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับ SWOT analysis (นันทิยา และธรรรงค์ หุตานุจิตร, 2543) โดยเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรมีจุดแข็งในเรื่องของพันธุ์สุกร และมาตรฐานฟาร์มสุกร เกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรมีจุดอ่อน ในเรื่องต้นทุนค่าอาหาร และการรวมตัวกันไม่ได้ของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกร โอกาสของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกร คือ การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนเพื่อขยายตลาดให้กว้างขึ้น และต่างประเทศให้การยอมรับสายพันธุ์และคุณภาพในการเลี้ยงสุกรของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรอุปสรรคของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรคือ การที่รัฐบาลเข้าแทรกแซงราคาสุกรทำให้เกษตรกรขาดทุนจากการเลี้ยงสุกร และ ต้นทุนการผลิตที่สูงกว่าประเทศคู่แข่ง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรในจังหวัดนครปฐม ยังไม่มีความรู้ในด้านการตลาด ควรมีการให้ความรู้และช่วยเหลือในด้านการตลาดกับเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกร ให้เกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรสามารถวางแผนทางการตลาดเพื่อรับมือกับการเข้ามาของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนได้
2. จากการศึกษาพบว่าเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรจังหวัดนครปฐมยังไม่สามารถรวมตัวกันได้อย่างสามัคคี ดังนั้นเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรควรมีการรวมตัวกันที่สามัคคี สามารถสร้างอำนาจในการต่อรองด้านราคาสุกรกับรัฐบาลและโรงฆ่าสุกรที่เข้ามาซื้อสุกรได้ เพื่อเกษตรกรรายย่อยสามารถดำเนินกิจการเลี้ยงสุกรต่อไปได้

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเชิงลึกในการลดต้นทุนการผลิตด้านอาหาร โดยการทดลองเพื่อให้ได้อาหารที่มีคุณภาพและต้นทุนต่ำและทำให้เกิดผลกำไรมากขึ้น
2. ควรศึกษาถึงความรู้ความเข้าใจและความต้องการของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรในจังหวัดอื่นๆ เพื่อเปรียบเทียบผลที่ได้ และทำให้ข้อมูลที่ได้มีคุณภาพมากขึ้น

รายการอ้างอิง

- กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ. (2551). **ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน**. พิมพ์ครั้งที่ 1. นนทบุรี: กระทรวงพาณิชย์.
- กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ. (2554). **AEC FACE BOOK**. พิมพ์ครั้งที่ 1. นนทบุรี: กระทรวงพาณิชย์.
- กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ. (2555). **ถามตอบ รอบรู้ AEC360°**. พิมพ์ครั้งที่ 1. นนทบุรี: กระทรวงพาณิชย์.
- กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. (2548). **การเลี้ยงสุกร**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- กฤตภัก ทงสุพิมพ์. (2553). “การสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น และการประยุกต์ใช้เศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มผลิตภัณฑ์แปรรูปสุกร ในเขตเทศบาลนครปทุม.” วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาการประกอบการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ไกรสิทธิ์ วสุเพ็ญ. (2552). “การศึกษาผลของสถานที่เลี้ยง ต่อการเจริญเติบโต, การพัฒนาของอวัยวะและ คุณภาพซาก ของสุกรพันธุ์กระโดน” รายงานโครงการวิจัยคณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี วิทยาเขตสกลนคร.
- จรรยา โกสีย์ไกรนิรมล. (2543). **การประกอบการ**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: บริษัทสำนักพิมพ์แม็ค จำกัด.
- ชุตินา โอบาซานนท์. (2543). **ก้าวสู่ความเป็นผู้ประกอบการ**. กรุงเทพฯ: กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม.
- ชุมพล การินทร์ และสมลทิพย์ จันทร์น้ำสระ. (2552). “การศึกษาความเป็นไปได้ในการลงทุนธุรกิจฟาร์มเลี้ยงสุกรขุน ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครปทุม.” วิทยานิพนธ์วิศวกรรมศาสตรบัณฑิตภาควิชาวิศวกรรมอุตสาหกรรมและการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ฐิติกร จิวไม้แดง. (2553). “การบำบัดน้ำเสียฟาร์มสุกรขนาดเล็กโดยจุลินทรีย์อีเอ็ม.” วิทยานิพนธ์สาขารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานาแม่เลี้ยงสัตว์ มหาวิตาลัยมหาสารคาม.
- ชาติรี จีราพันธุ์. (2551). “ผลของการใช้โคโตซานที่มีผลต่อสมรรถภาพการผลิตสุกรขุน” งานวิจัยคณะเทคโนโลยีการเกษตรและเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
- นันทิยา หุตานุจิตร และณรงค์ หุตานุจิตร. (2543). **SWOT การวางแผนกลยุทธ์ธุรกิจชุมชน**. พิมพ์ครั้งที่ 2. อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.

- ปรีดี โชติช่วง. (2539). “SWOT ภายใต้วเคราะห์งาน.” วารสารพัฒนาชุมชน 35, 6: 18-19 ศูนย์
ราชการจังหวัดนครปฐม. (2551). ศักยภาพจังหวัดนครปฐม. กรุงเทพฯ: บริษัทรุ่งศิลป์
การพิมพ์.
- ศูนย์วิจัยกสิกรไทย. (2555). การแข่งขันในอุตสาหกรรมการผลิตสุกรใน AEC. เข้าถึงเมื่อ 2
กรกฎาคม. เข้าถึงได้จาก [http://www.ksmcare.com/Article/82/27629/การแข่งขันใน
อุตสาหกรรมการผลิตสุกรใน-AEC](http://www.ksmcare.com/Article/82/27629/การแข่งขันในอุตสาหกรรมการผลิตสุกรใน-AEC)
- ศูนย์สารสนเทศ กรมปศุสัตว์. (2554). จำนวนสุกรและเกษตรกรผู้เลี้ยงรายจังหวัด ประจำปี 2554.
เข้าถึงเมื่อ 15 มิถุนายน. เข้าถึงได้จาก [http://www.dld.go.th/ict/th/index.php?option=
com_content&view=article&id=463:2554&catid=231:--2554&Itemid=123](http://www.dld.go.th/ict/th/index.php?option=com_content&view=article&id=463:2554&catid=231:--2554&Itemid=123)
- ศักรพัทธ์ ฤทธิจัญญโรจน์. (2553). “การวิเคราะห์ความคุ้มค่าของโครงการผลิตก๊าซชีวภาพจากฟาร์ม
เลี้ยงสุกร.” วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
สมาคมผู้ผลิตและแปรรูปสุกรเพื่อการส่งออก. (2555). อุตสาหกรรมการผลิตเนื้อสุกร.
เข้าถึงเมื่อ 10 สิงหาคม. เข้าถึงได้จาก [http://www.thaiswine.org/Portals/4/stat%20year/
อุตสาหกรรมการผลิตเนื้อสุกรปี50-55.pdf](http://www.thaiswine.org/Portals/4/stat%20year/อุตสาหกรรมการผลิตเนื้อสุกรปี50-55.pdf)
- สารสนเทศจังหวัดนครปฐม. (2555). บรรยายสรุปจังหวัดนครปฐม ปี 2555. เข้าถึงเมื่อ 10 มิถุนายน.
เข้าถึงได้จาก <http://123.242.156.6/Nakhonpathom/file/Recapitulate2555.pdf>
- สำนักการประชาสัมพันธ์ต่างประเทศ. (2554). ประเทศไทยกับอาเซียน. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ:
กรมประชาสัมพันธ์ สำนักนายกรัฐมนตรี.

สำนักหอสมุดกลาง

ภาคผนวก

แนวคำถามที่ใช้สัมภาษณ์เกษตรกรผู้เลี้ยงสุกร

ตอนที่ 1 ความเป็นมาของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกร

ชื่อ..... นามสกุล..... อายุ.....
 ระยะเวลาการเลี้ยงสุกร.....ปี ปัจจุบันเลี้ยงสุกรประมาณ..... ตัว
 รายได้ต่อเดือนโดยประมาณ.....
 อาชีพก่อนที่จะมาเลี้ยงสุกร.....
 ทำไมถึงมาเลี้ยงสุกร.....
 เงินทุนที่ใช้ในการเลี้ยงสุกรมาจากแหล่งใด.....
 เป็นธุรกิจแบบไหน (บริษัท ครอบครัว ส่วนตัว).....

ตอนที่ 2 ความรู้และความเข้าใจในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

1. ท่านทราบหรือไม่ว่า AEC คืออะไร มีกี่ประเทศ และเริ่มต้นเมื่อใด
2. ท่านมีความรู้เรื่องการรับรองมาตรฐานอาเซียนสำหรับวัคซีนสุกรอย่างไร
3. ท่านมีความรู้เรื่องเกณฑ์ในการรับรองการทำสุสัตว์อย่างไร
4. ท่านคิดว่ามีประเทศใดบ้างที่สามารถเป็นคู่แข่งสำคัญในการเลี้ยงสุกรกับเราได้เมื่อเข้าสู่ AEC
5. เมื่อเข้าสู่ AEC มีประเทศใดบ้างที่เป็นเป้าหมายในการส่งออก
6. ท่านคิดว่าเมื่อถึงกำหนด AEC การเลี้ยงสุกรของไทยจะเป็นไปในทิศทางใด
7. ท่านมีแผนในการรับมือกับการก้าวเข้าสู่ AEC อย่างไร
8. ท่านต้องการความช่วยเหลือจากภาครัฐและภาคเอกชนในด้านใดบ้างเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ AEC

ตอนที่ 3 จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

1. เกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรมีจุดแข็ง(จุดเด่นที่เราสามารถควบคุมเองได้)อะไรบ้างเมื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน
2. เกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรมีจุดอ่อน(จุดด้อยที่เราสามารถควบคุมเองได้)อะไรบ้างเมื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

3. เกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรมีโอกาส(จุดเด่นที่เราไม่สามารถควบคุมเองได้)อะไรบ้างเมื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน
4. เกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรมีอุปสรรค(จุดด้อยที่เราไม่สามารถควบคุมเองได้)อะไรบ้างเมื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ตอนที่ 4 แนวทางการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ปัญหาและอุปสรรคในการเลี้ยงสุกรและแนวทางการแก้ไขปัญหาในการเลี้ยงสุกรในด้านต่างๆ เพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล นายพงศธร ติมปนเวทย์สกุล
ที่อยู่ 38 หมู่ 4 ต.โรงเข้ อ.บ้านแพ้ว จ.สมุทรสาคร 74120

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2553 สำเร็จการศึกษาปริญญาบริหารธุรกิจบัณฑิต
คณะวิทยาการจัดการ สาขาการตลาด มหาวิทยาลัยศิลปากร
พ.ศ. 2554 ศึกษาต่อระดับปริญญาโท สาขาวิชาการประกอบการ
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ประวัติการทำงาน

พ.ศ.2553 – ปัจจุบัน โรงชำแหละสุกร ตำบลโรงเข้ อำเภอบ้านแพ้ว
จังหวัดสมุทรสาคร

